Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 13 сентябрь 1969 йил, шанба • № 214 (14.377). • Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

БРИГАДА МАРРАГА ЕТДИ

Чироқчи районидаги Файзулла Хўжаев номли совхознинг ўртоқ Жума Раҳимов бошлиқ бригадаси 45 гектар шартли суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 14 центнердан пахта топшириб, йиллик планини республикада биринчи бўлиб бажарди.

— Яна гектар бошига 11 центнердан пахта топширамиз!

Бригада азаматларининг шиори ана шундай. Улар даладаги ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишга аҳд қилишган. София Нафасова, Турсун Раҳимова, Зайнаб Оллаева, Чинни Сафарова каби чеварлар ҳар куни 120-140 килограммдан «оқ олтин» териб, хирмонга барака қўшмоқдалар.

Бригада пахтакорлари социалистик мажбуриятни 1 октябрга қадар бажаришга қатъий бел боғладилар.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЙИҒИМ-ТЕРИМНИ ҚИЗИТАЙЛИК

ГЕКТАРИДАН 60 ЦЕНТНЕР ШОЛИ

Ўтган йили колхозимиз 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан, бригадамиз эса 102 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан шоли етиштирган эди. Бу йилги маррамиз ҳам юксак.

Бригадамиз аъзолари об-ҳаво шароити ноқулай келган бу йилги мураккаб вазиятда ҳам гектаридан 60 центнердан хирмон кўтаришга бел боғладилар. Суғориш, ўтоқ қилиш ва озиқлантириш агротехника талаблари асосида ўтказилганлиги туфайли экин барвақт ҳосилга кирди. Тўқ ва сердон бошоқлар бир текис пишиб етилмоқда.

Келаси ҳафтада шолига ўроқ тушади. Биз шоли ўрим-йиғимига пухта тараддуд кўрдик. Ўрим-йиғимни қисқа муддатда уюшқоқлик билан ўтказиб, аҳдимизни албатта уддалаймиз.

Пак НИКОЛАЙ,
Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

Шу жўшқин кунларимизнинг ҳар бир соати, дақиқаси бизни инсоният баҳори — коммунизм сари олиб бормоқда. Марксизм-ленинизмдек бирдан-бир тўғри компас кўрсатиб бераётган нурли йўлдан бораётган совет халқи ўзининг қаҳрамонона меҳнати билан янги жамиятнинг моддий-техника базасини бунёд этмоқда. Бизнинг бу мунаввар йўлимизда улуғ Ленининнинг буюк номи, унинг ўлмас таълимоти, беқиёс генийлик ила белгилаб берган йўл-йўриқлари, кўрсатмалари бамисоли машъал каби ғалаба манзилларини кўрсатиб турибди.

Доҳий номини дилга жо қилган бунёдкор совет халқи ўзгача бир иштиёқ, ғайрат, ташаббус билан меҳнат қилмоқда. Зотан, В. И. Ленин туғилган куннинг муборак юз йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун кураш ҳар бир меҳнат аҳлининг, ҳар бир совет кишисининг асосий шиори бўлиб қолди. Шу боисдан бутун совет халқи қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг доҳий юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан чиқарган қарорини зўр қониқиш билан кутиб олдилар.

Доҳий юбилейига тайёргарлик юзасидан умумхалқ ҳаракати республикамиз экономикаси ва маданиятини юксалтиришда муҳим омил бўлмоқда. Шуниси қувончлики, бу иш партия ташкилотларининг омма орасида олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ишларини янада кучайтириш белгиси остида ўтаётир. Партия ташкилотлари ғоявий ҳаётининг активлашуви меҳнаткашлар кенг оммаси коммунистик дунёқарашини шакллантириш, уларни ҳаётбахш совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми, халқлар дўстлиги ва қардошлиги руҳида тарбиялаш ишларини кучайтиришга ижобий таъсир кўрсатмоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш юзасидан республика партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишини янада авж олдириш тўғрисидаги масала Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида махсус муҳокама қилинди. Пленум юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашда партия ташкилотларининг сиёсий-оммавий ва ташкилотчилик фаолиятини янада такомиллаштириш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Пленум қайд қилганидек, республика партия ташкилотлари хўжалик ва маданий қурилишга партия раҳбарлигининг услуб ва методларини такомиллаштириш, меҳнаткашларни юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш борасида катта ишларни амалга оширдилар. Моддий ноз-неъматлар яратувчи зарбдор куч — шонли ишчилар синфимизнинг беш йиллик ўтган йиллари мобайнидаги меҳнати якунлари ҳаммамизни қувонтиради. Ўтган уч йил мобайнида республикамиз саноати пландан ташқари 240 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Йил бошидаги об-ҳаво билан боғлиқ бўлган қийинчиликларга қарамай, саккиз ойлик план бажарилди. Энергетика, машинасозлик, газ ва химия саноати, рангли металлургия тез суръатлар билан ривожланмоқда. Енгил, озиқ-овқат саноати ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидаги ўсиш ҳам чакки эмас.

Қўли гул бинокорларимиз шаҳар ва қишлоқларнинг чиройига чирой қўшмоқдалар. Улар нақадар катта миқёсларда иш олиб бораётганликларини қуйидаги икки рақамнинг ўзи изоҳлаб турибди: шу йилнинг ўтган саккиз ойи ичида 450 миллион сўмлик асосий фондлар фойдаланишга топширилиб, бир миллиард сўмликдан ортиқ капитал маблағ ўзлаштирилди.

Қишлоқ хўжалигимиз, айниқса унинг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни юксалтиришда катта муваффақиятларга эришилмоқда. Беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида республикамиз 12 миллион 138 минг тонна «оқ олтин» армуғон этди. Бу шундан олдинги уч йилдагидан 874 минг тонна ортиқ эканлиги назарда тутилса, бу соҳадаги ютуқларимиз яққол кўзга ташланади. Шунингдек, давлатга дон сотиш ва топшириш беш йиллик плани ошириб бажарилди.

Айни пайтда ютуқлар соясидаги хира томонларни кўрмаслик жиддий хато бўлур эди. Рўй-рост айтиш керакки, умумий юксалишга ўзининг ҳиссасини қўшмаётган саноат корхоналари, қурилишлар, хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Буни ана шу жойлардаги партия ташкилотларининг ва хўжалик органлари раҳбарларининг чинакам ташкилотчилик ишлари олиб бормаётганлиги билангина изоҳлаш мумкин. Айрим партия комитетлари бу борада бошланғич партия ташкилотларига ҳамиша ҳам конкрет ва малакали ёрдам кўрсатаётирлар, деб бўлмайди.

Кўпчилик саноат корхоналарида меҳнат унумдорлиги секин ўсаяпти. Бир қанча министрликлар ва область ижроия комитетлари капитал қурилишни жуда қониқарсиз олиб бормоқдалар. Темир йўл ва автомобиль транспорти, граждан авиацияси ва алоқа корхоналари ишида жиддий камчиликлар мавжуд.

Чорвачилик зарбдор соҳа бўлиб қолиши учун тегишинча ишлар қилинмаяпти. Кўпчилик хўжаликларда маҳсулот етиштириш ва тайёрлашда жиддий камчиликларга йўл қўйилди. Дағал хашак жамғариш ва силос бостириш кўнгилдагидек бораётгани йўқ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ишимиздаги ана шу камчиликларни кўрсатиш билан бирга уларни бартараф этиш йўл-йўриқларини ҳам белгилаб берди. Область, шаҳар ва район партия комитетлари ана шу вазифалардан келиб чиқиб, меҳнаткашлар коллективлари куч-ғайратини ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишга, ички хўжалик резервларидан кенг фойдаланишга қаратишлари, хўжаликни юритишнинг иқтисодий методларини, меҳнатни илмий ташкил қилишни кенг жорий этиш, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ҳар бир ходимнинг топширилган иш учун масъулиятини оширишда етакчилик қилишлари зарур.

Ҳозирги вақтда республикамиз меҳнаткашларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан белгиланган тадбирларни муваффақиятли амалга оширишдан кўра муҳимроқ ва шарафлироқ вазифаси йўқ. Беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа қатнашчиларининг ижодий ва ватанпарварлик ташаббусини жўш урдириш, қўллаб-қувватлаш партия, совет, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Пахтачиликни юксалтириш, шонли юбилейга армуғон этиладиган 4 миллион 100 минг тонна пахта етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олинган мажбуриятни бажариш республикамиз коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг интернационал, ватанпарварлик бурчидир. Бу вазифани муваффақиятли ҳал қилиш кўп жиҳатдан партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг ҳар бир колхоз ва совхозда ишни аниқ ташкил эта билишларига, ҳосилнинг қисқа муддатда ва нобуд қилмасдан йиғиб-териб олинишини таъминлашларига боғлиқ. Йиғим-теримда ишга яроқли барча қишлоқ аҳолисининг фаол иштирокини таъминлаш билан бирга терим техникасидан самарали фойдаланиш зарур.

Шубҳа йўқки, республикамиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари партия XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун фидокорона курашиб, олинган социалистик мажбуриятларнинг тўла-тўкис бажарилишини таъминлайдилар, доҳий юбилейини коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида катта ғалабаларга эришган ҳолда кутиб оладилар!

4500 ТОННА УЧУН

Колхозимиз фақат районда ва областдагина эмас, балки республикада ҳам машҳур хўжаликлардан бири. Қишлоғимиз ниҳоятда кўркам ва обод. Ерларимиз унумдор ва саҳий. Колхозчиларимизнинг турмуши бадавлат ва фаровон. Буларнинг ҳаммаси пахтакорларимиз, чорвадорларимиз, соҳибкорларимиз тер тўкиб қилаётган меҳнатнинг, йил сайин етиштирилаётган мўл-кўл ҳосилнинг, давлатга сотилаётган минг-минглаб тонна турли хил маҳсулотларнинг натижасидир.

Деҳқонларимиз ўз колхозларининг шуҳратини тобора ошириш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни тинмай кўпайтириш, давлат плани ва олинган юксак мажбуриятларни тўла-тўкис бажариш учун илгариги йиллардагидек, бу йил ҳам хормай-толмай меҳнат қилишди. Бултур 1100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29 центнердан пахта олган эдик. Давлатга бир неча юз тонна гўшт ва сут, Тошкент ва Чирчиқ шаҳарлари аҳолисига жуда кўп сабзавот, ширин-шакар мева ва узум етказиб берган эдик.

Бу йил ҳар бир хўжалик коллективи учун катта синов йили. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига муносиб совға тайёрланадиган, олинган мажбуриятларни шараф билан бажариш учун барча резервлар ҳамда имкониятлар ишга солинадиган, шу тариқа колхоз ва совхозларнинг шуҳратига-шуҳрат қўшиладиган йил. Пахтакорларимиз йил бошида 1500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта етиштириш, сабзавоткорларимиз давлатга 2700 тонна сабзавот, соҳибкорларимиз 580 тонна мева ва 230 тонна узум, чорвадорларимиз ҳар қачонгидан кўп гўшт ва сут сотиш ҳақида сўз беришган эди. Ҳозирнинг ўзидаёқ 650 тоннадан ортиқ мева, 2500 тоннадан кўпроқ сабзавот тайёрланди. Бу йил айниқса мева мўл бўлди. Давлатга яна камида 500 тонна мева сотишни мўлжаллаяпмиз.

Бошқалар сингари бизда ҳам пахтачилик асосий тармоқ ҳисобланади. Бунинг устига, колхозимиз уруғлик пахта етиштиради. Шу жиҳатдан қараганда пахта биз учун жуда қимматли ва қадрли. Барча майдонда мажбуриятни тўла қоплайдиган даражада мўл ҳосил тўпланди ва у нормал етилтириб олинди. Ғўзамиз ривожланишининг ҳозирги аҳволи бултурги шу кунлардагидан анча олдинда. Ҳосил кўсаклари ҳам бултургидан кўпроқ. Ҳар туп ғўзада бултур шу маҳалда ўртача ҳисобда 8 тадан кўсак бор эди. Бу йил эса кўсаклар сони 12 тага етказилди. Бундан ташқари, ҳар гектар ерда бу йил бултургига нисбатан 15-20 минг туп кўп кўчат бор. Бу, мажбуриятни муваффақиятли бажаришнинг ишончли гаровидир.

Теримни бошлаб юбордик. Уни қатъий график асосида олиб борамиз. Илгари сентябрь ойида йиллик планнинг 30 проценти ва октябрь ойида 70 проценти миқдорида пахта тайёрлашни мўлжаллаган эдик. Энди бу муддатни ўн кун қисқартиришга, планни 20 октябргача, мажбуриятни эса 1 ноябргача бажаришга қарор қилдик. Барча ҳосилни 7 ноябрдан кечиктирмай йиғиб-териб оламиз.

Отбор, элита, биринчи ва иккинчи репродукцияли пахта етиштирилганлиги туфайли ҳосилни асосан қўл билан теришга тўғри келади. Лекин шунга қарамай, пахта икки марта териб олингач ва давлатга уруғлик пахта сотиш плани бажарилгандан сўнг машиналарни ишга соламиз. Улар билан худди ўтган йиллардагидек, бу йил ҳам имкони борича кўпроқ пахта териш учун ҳаракат қиламиз.

Биз ҳосил йиғим-теримини ўтказиш тадбирларини белгилаганимизда бу йил теримга ҳар куни 800-900 кишини жалб қилишни назарда тутган эдик. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларида колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ҳамда хўжалик раҳбарларидан етиштирилган барча ҳосилни қисқа муддатда ва нобуд қилмай териб олиш, давлат плани ҳамда қабул қилинган мажбуриятларни тезроқ бажариш чораларини кўриш, бунинг учун машина теримига зўр бериш билан бир қаторда, барча ишга яроқли аҳолини пахта теримига тўла сафарбар этиш талаб этилди. Биз бунга жавобан терим айни авж олган даврда камида 1000 киши теримда қатнашишини таъминлаймиз. Шу тариқа терим суръатини кун сайин кучайтирамиз, давлатга тобора кўпроқ пахта топширишга эришамиз.

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида пахта терими бошланди. Кўпчилик илғор теримчилар дастлабки куниёқ хирмонга 60-70 килограммдан «оқ олтин» териб тўкишди. Суратларда (юқоридан пастга): . Учинчи бригада теримчиси Маъмура Рустамова, 2. Биринчи куни ҳаммадан кўп пахта терган пешқадам теримчилар С. Абдувалиева ва М. Узоқбоева.

И. Глауберзон фотолари.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«СОВЕТ МАКТАБИ» РЕСПУБЛИКА ЖУРНАЛИНИ УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТУҒРИСИДА

Педагогик билимларни пропаганда қилиш, таълим ва тарбиянинг илғор методларини оммалаштириш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда 50 йиллиги муносабати билан «Совет мактаби» республика журнали Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1969 йил, 12 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси 11 сентябрда Москвага қайтиб келди. Делегация халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг атоқли арбоби. Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комиеттининг Раиси, Вьетнам Демократик Республикасининг Президенти ўртоқ Хо Ши Минни дафн этиш маросимида қатнашган эди. (ТАСС).

САБЗАВОТКОРЛАР ЗАФАРИ

Олтиарик районидан қуйидаги хушхабар олинди:

Райониинг аҳдига вафодор сабзавоткорлари давлатга сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари сотиш йиллик планларини муддатидан илгари ошириб бажардилар. Меҳнаткашлар дастурхонига 3704 тонна сабзавот, 901 тонна полиз экинлари маҳсулоти етказиб берилди.

Олтиариқликлар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, яна 500 тонна сабзавот сотишга аҳд қилдилар.

БИРЛАШМАДА ВА УСТАХОНАДА

Фельетон

«Узсельхозтехника» Хоразм области бирлашмаси раҳбарлари терим техникаси ремонтини тезлатиш тадбирларини кўрмаётирлар. Гурлан, Янгиариқ ва Ҳазорасп районларидаги бирлашма ва бўлим устахоналарида чўзилиб кетди. «Узсельхозтехника» область бирлашмаси раиси В. Ф. Пак, унинг ремонт бўйича ўринбосари Ш. Матниёзов, бош инженер И. Матёқубов ўртоқлар мажлисбозлик, қоғозбозликни авж олдириб, ремонтга амалий раҳбарликни кучайтирмаётирлар.

Кабинетда мажлис кетар кун оша,
Техниканинг ремонти — бош масала.
Авжга чиқар тортишув ҳам ҳархаша,
Қуруқ сўздан пишармиди атала?
Бирлашманинг раиси гар сўз олса,
Нутқи тугагунча саҳар бўлади.
Буйруқ, қарор, топшириқлар жамланса,
Ремонт мавзуида «асар» бўлади.
Аммо, ўзгача ҳол устахонада,
Ремонт ўлда-жўлда, бутун иш чала.
Мудир тўйда, механик бир панада,
Қани тартиб, қани ишга ҳафсала?
Машинага гоҳ етишмас қай деталь,
Гоҳ етишмас ремонтчи, гоҳ интизом.
Ким бозорда, ким ҳашарда, бу не ҳол,
Ишлар бундоқ қачон топар саранжом?
Айтинг, гурланликлар, техникани ё
Биров сизга ремонт қилиб берсинми?
Шаҳарликлар бориб Ҳазораспга
Пахтани бу йил ҳам қўлда терсинми?
Сўзланг ёшуллилар, раҳбар оғамлар,
Нега кўринишмас норлар қаторда?
Пинак бузмаяпти боқи беғамлар
Боғотда, Хонқада, Янгибозорда.
Бормисиз «машина» дея минбарда,
Оғзидан бол томган ҳой оғайнилар?
Ким вақтни бой берса бундай дамларда,
Билиб қўйинг, омадидан айрилар.

Фозил ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АГРЕГАТЛАР ТЕРИМГА ШАЙ

Ўз номи билан Бўз деб аталган бу район Марказий Фарғона ерларида жойлашган. Бўзлик баҳодирлар жуда катта қийинчиликларга бардош бериб, бу йил ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Кейинги кузатишлар натижаси район бўйича 28 минг тонна пахта топшириш учун ҳамма асослар борлигини яна бир марта тасдиқлади. Чиндан ҳам барча хўжаликларда ғўзалар серкўсак қилиб, машинага мослаб ўстириляпти.

Бўзликлар бу йилги шароитда ғўза парваришини пахта йиғим-терими бошланишига қадар давом эттирамиз, деган эдилар. Улар ўз аҳдларига яраша меҳнат қилишяпти. Бир ёқда кўсаклар кулиб келаётган бўлса, иккинчи томонда ғўза қатор оралари культивация қилиняпти, зарур майдонларда экинга сув тараляпти. Шундай қилиб парвариш бирор дақиқа ҳам бўшаштирилгани йўқ.

Район механизаторларининг химмати айниқса баланд. Улар ғўзани калтабўғин қилиб ўстириш билан бир вақтда, машиналар айланадиган жойларни, ўқ ариқларни текисламоқдалар. Қатор оралари бўйлаб охирги суғориш эгатларини чуқур қилиб, тўппа-тўғри олмоқдалар. Шундай қилиниши «зангори кема»ларнинг эгатлар бўйлаб чайқалмасдан юришига, бинобарин машина шпинделларининг чаноқдаги пахтани тўла қамраб олишига имкон беради. Бунда пахта тўкилмайди, ифлосланмайди, биринчи сортларга қабул қилинади.

Бўз механизаторлари бу йилги ҳосилнинг 11 минг 200 тоннасини машиналар бункеридан бўшатишмоқчи. Бунинг уддасидан чиқиш учун барча тайёргарлик ишлари маромида амалга оширилаётир. Механизаторлар техника ремонтини барвақт бошлаб юборишган эди. «Узсельхозтехника»нинг район бирлашмаси устахонасида ҳам бир неча группадан иборат ремонтчилар бригадалари мунтазам ишлаб турди.

Ҳамма хўжаликларда устахоналарда техника ремонтида қатнашаётган кишиларга яхши қулайликлар яратиб берилганлиги, эҳтиёт қисмлар ўз муддатида ташиб олинганлиги туфайли 120 та агрегатнинг ҳаммаси тўла ремонтдан чиқарилди. Дала гвардиячилари деб ҳаққоний ном олган капитанлар йиғим-терим кампаниясига шай бўлиб туришибди.

Карл Маркс номли колхознинг айрим бригадаларида кўсаклар бодроқдай очилиб қолди. Пахтаси машинада териладиган майдонларнинг ғўзасини дефолиация қилиш эрта-индин бошланади. Тағин бир неча кундан кейин машина теримига киришилади. Шунга кўра, 19 та агрегат ремонт қилиниб, дала бошига чиқариб қўйилди.

«Мингбулоқ» совхозида 45 та агрегат, Тельман номли колхозда 15 та машина теримга шай. «Зангори кема»ларнинг капитанлари теримни бошлаш учун сигнал кутиб туришибди.

Бўз пахтакорларида ижодий меҳнат бамисоли булоқдай мавж урмоқда. Пахтакорлар ўз ишларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бу йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш тўғрисидаги қарори асосида ташкил этмоқдалар.

А. РАҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Узоқ йиллик самарали педагогик иши, «Совет мактаби» журналининг педагогик билимларни пропаганда қилиш ҳамда таълим ва тарбиянинг илғор методларини оммалаштириш ишида актив қатнашганлиги учун «Совет мактаби» республика журнали редакциясининг бўлим мудирлари Нўъмон **Қурбонов** ва Аҳад **Пўлатов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

ХАШАК ТЎПЛАНГ, СИЛОС БОСТИРИНГ!

Ўзбекистон ССР областларида дағал хашак жамғариш ва силос бостиришнинг бориши тўғрисида. 1969 йил 12 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Минг тонна ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — дағал хашак жамғариш плани, учинчи стун — тайёрлангани, тўртинчи стун — планнинг бажарилиш проценти, бешинчи стун — силос бостириш мажбурияти, олтинчи стун — бостирилган силос, еттинчи стун — мажбуриятнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	198.5	171.5	86.4	350.0	267.2	76,3
Сирдарё	186,3	171.9	92.3	235,0	221,3	94.2
Фарғона	148.7	121,1	81,4	350.0	227,1	64.9
Наманган	118,7	119.2	100.4	310.0	150,3	48,5
Андижон	126.6	108.4	85,6	275.0	143.0	52,0
Самарқанд	360.0	390,3	108.4	340.0	169.4	49.8
Бухоро	290.5	313.1	107,8	250.0	62.7	25.1
Қашқадарё	248.0	280.6	113,1	180.0	147,1	81,7
Сурхондарё	255.8	263.2	102.9	220.0	117.0	53.2
Хоразм	115,6	103.2	89,3	250,0	98.8	39.5
ҚҚ АССР	164.9	129,1	78,3	242.0	73,2	30,2
Республика бўйича:	2213,6	2171,6	98,1	3002,0	1677,1	55,9

КУН ТАРТИБИДА ПАХТА ТЕРИМИ

Андижон область, Ленин районидаги Ильич номли колхоз партия ташкилоти ва правлениесининг пахта йиғим-теримини ўтказиш юзасидан белгилаган тадбирлари

✦ ҲАР БИР КОЛХОЗЧИ ҲИСОБИГА 7 ТОННАДАН ПАХТА ЕТИШТИРИЛАДИ.
✦ ПЛАН 30 ИШ КУНИДА БАЖАРИЛАДИ.
✦ ҲОСИЛНИНГ 70 ПРОЦЕНТИ МАШИНАДА ТЕРИЛАДИ.
✦ МЕХАНИЗАТОРЛАР 7 СОАТЛИК ИШ КУНИГА ЎТАДИ.
✦ ТЕРИМГА ЧЕТДАН ОДАМ ЖАЛБ ҚИЛИНМАЙДИ.
✦ КОММУНИСТЛАР ТЕРИМ ТАҚДИРИГА ЖАВОБГАРДИРЛАР.

Деҳқон сабрсизлик билан кутган кун келди. Катта имтиҳон — пахта йиғим-терими бошланди. Бу имтиҳонга йил бўйи тайёргарлик кўрилди. Табиат инжиқликлари мардонавор енгилди. Бемаҳал ёққан ёмғирдан, дўлдан зарарланган ғўзаларни ўнглаб олиш учун қаттиқ курашилди. Жуда катта машаққатлар билан мўл ҳосил етиштирилди. Энди шунча қийинчиликлар билан етиштирилган ҳосилимиз мени тезроқ териб ол деб турибди.

Бултур 2120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,13 центнердан хирмон кўтарган эдик. Бу йил пахта майдонини кенгайтириб, 2214 гектарга етказдик. Ҳосилдорликни ҳам ўтган йилги даражадан анча оширишни мўлжаллаганмиз. Давлатга пландаги 5805 тонна ўрнига 6642 тонна пахта топширишга аҳд қилдик. Ўтган йили ҳар бир колхозчи ҳисобига 6,1 тоннадан пахта етиштирилган бўлса, бу йил бу кўрсаткични 7 тоннага етказамиз. Далада шунга яраша ҳосил тўпланди.

Қишлоғимиз коммунистлари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиш, терим муддатини кескин қисқартириш, икки-уч кунда қилинадиган ишни бир кунда бажариш ҳақида қимматли таклифлар киритдилар. Коммунистларнинг мулоҳазалари, истак ва таклифлари атрофлича ўрганилди ва колхоз партия ташкилотининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилинди.

Коммунистларнинг таклиф-мулоҳазалари асосида йиғим-теримни ташкил этиш юзасидан бир қатор конкрет тадбирлар белгиланди. Терим графигини туздик. Мақсад — теримда суръатга-суръат қўшиш, етиштирилган ҳосилни 30 иш кунида йиғиб-териб олишдир. Бу йилги мавсумда машиналар ҳал қилувчи роль ўйнайди.

МАШИНАГА ЗЎР БЕРАМИЗ

Колхозимизда машинага эътиқод зўр. Ажойиб механизатор кадрларимиз бор. Донгдор механизатор Мамажон Дадажонов бизнинг қишлоғимизда ўсиб-улғайди. У чўлга кетгач, коммунист Ҳафиз Полвонов «Ўзбекистон» машинасининг рулига ўтирди ва рекорд кўрсаткичга эришиб, элга танилди. Ҳозир қишлоғимизда унинг 125 шогирди бор. Коммунист Раймжон Эгамбердиев бултур «ХТ-1,2» маркали терим агрегатининг бункеридан 165 тонна пахта тўкди. Тешабой Машарипов «14-ХВ» машинасини моҳирлик билан бошқарди ва 220 тонна пахта терди. Улар бу йил янада кўпроқ пахта теришмоқчи.

Колхозимиз коммунистлари пахтачиликни комплекс механизациялашга астойдил бел боғладилар. 139 коммунистдан 46 киши механизатор. Улар ишнинг оғирини машиналар зиммасига юклашга ҳаракат қилишяпти. Колхозимиз бултур давлатга 6385 тонна пахта топширди. Шундан 2800 тоннаси ёки 44 проценти машиналарда териб олинди. Машина терими 4520 киши кунини ва 52 минг сўм маблағни тежаш, ҳосил йиғим-терими муддатини анча қисқартириш, давлат планини тезроқ бажариш имконини берди.

Бу йил ялпи ҳосилнинг камида 70 проценти бункерлардан тўкилади. Ўтган йили ҳар бир машина билан ўртача 100 тоннадан пахта терилди. Бу йилги мавсумда ҳар бир машинанинг иш унумини 150 тоннага етказиш мўлжалланяпти.

Мавжуд терим агрегатларининг ҳаммаси ремонтдан чиқарилди. Ҳозир ким қайси машинада пахта териши маълум. Терилган пахта конвейер усулида пунктга ташилади. Бултур терим вақтида прицеплар етишмай, бункердаги пахтани ерга тўкиш ҳоллари рўй берган эди. Бу йил яна 18 прицеп сотиб олдик. Ҳар бир терим машинасига 2 тадан прицеп бириктириб қўйилди. Ўтган йиллари пахта яхши очилмасданоқ машиналарни пайкалга киритиш ҳолларига йўл қўйилган эди. Бу йил кўсакларнинг 50-60 проценти очилгач машина теримини бошлаймиз.

Биз бу йил механизаторларни 7 соатлик иш кунига ўтказмоқчимиз. Чунки, машинада пахта териш осон иш эмас. Бир механизатор кунига 10-12 соат пахта терса унинг ишида унум бўлмайди. Сабаби механизатор олти-етти соат ишлагач, чарчаб қолади. Агар уларни 7 соатлик иш кунига ўтказсак, машина икки смена давомида тўхтовсиз ишлайди. Натижада агрегатларнинг иш унуми анча ортади.

Машина терими планининг бажарилиши, иш унумининг ортиши асосан ғўза баргини ўз вақтида сифатли тўктиришга боғлиқ. 1500 гектар майдондаги ғўзанинг баргини тўкиш учун етарли миқдорда заҳарли химикатлар тайёрлаб қўйдик. Бу муҳим тадбирни қисқа муддатда сифатли қилиб ўтказамиз.

Колхоз партия комитети ва правлениеси мутахассислар билан ҳамкорликда бригадалар бўйича ҳар куни қанчадан пахта териш ва тайёрлаш графигини тузиб чиқди. Унда 1500 гектар майдондаги ҳосилни машиналар билан ва қолган майдондаги пахтани қўл кучи билан 30 иш кунида териб олиш кўзда тутилади.

Ялпи ҳосилнинг 30 проценти қўлда терилади. Шунинг учун яқинда теримчиларнинг йиғилишини ўтказдик. 1200 теримчи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига оширилган мажбурият олди. Илғор теримчилар мавсумда 8-10 тоннадан пахта теришга сўз бердилар. Терим соатлик график асосида ташкил қилинади. Терилган пахта пайкалнинг ўзида қабул қилиб олинади. Бу йил теримга четдан одам жалб қилинмайди.

МОДДИЙ МАНФААТДОРЛИК — БОШ МАСАЛА

Қаерда моддий манфаатдорлик яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша ерда иш баракали бўлади. Биз буни ҳисобга олиб, машинада пахта терадиган механизаторлар учун ҳам, қўлда пахта терадиганлар учун ҳам алоҳида-алоҳида кунлик норма белгилаб чиқдик. Механик-ҳайдовчиларга биринчи теримда «ХВС-1,2» маркали машина билан бир кунда 1,6 тонна, «17-ХВ» маркали машина билан 2,4 тонна пахта тергани учун 5 сўмдан ҳақ тўланади. Тўрт қаторли «Ўзбекистон» маркали машина учун кунлик норма 3,3 тонна «ХТ-1,2» маркали машина учун эса 2,2 тонна белгиланди. Агар механик-ҳайдовчи нормани ошириб бажарса, айни вақтда пахтани тоза терса унга 15 процент миқдорида қўшимча ҳақ берилади. Агар механик-ҳайдовчи пахтани ерга тўкиб юборса, ифлос терса унинг иш ҳақидан 15 процент ушлаб қолинади. Биринчи ва иккинчи класс механик-ҳайдовчиларга ҳам маълум миқдорда қўшимча ҳақ тўланади.

Икки оғиз гап мусобақа ҳақида. Мусобақада юқори кўрсаткичларга эришган механик-ҳайдовчилар, илғор теримчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаймиз. Колхоз партия комитети ва правлениеси илғор бригадалар учун кўчма Қизил байроқ, илғор механизаторлар учун 6 та вимпель таъсис этди. Ҳар беш кунда мусобақага якун ясалади. Вимпель билан бирга қўл соати берилади. Бундан ташқари, беш кунликда энг кўп пахта терган механик-ҳайдовчи 100 сўм пул билан мукофотланади. 10 кунгача узлуксиз 200 килограмм ва ундан ошириб пахта терган кишига 10 сўм, 150-200 килограммдан терган кишига 7 сўм мукофот берилади. 10 кунда 100 тонна пахта ташиган шофёр ҳам, 15 тонна пахта қуритган киши ҳам 10 сўмдан мукофот олаверади. Теримчиларнинг меҳнат ҳақи ҳар беш кунда бериб борилади.

Мусобақа якунлари колхоз радиоузели орқали эълон қилинади. Пешқадамларнинг номи «Ҳурмат тахта»сига ёзиб қўйилади.

ТЕРИМЧИЛАРГА ҒАМХЎР БЎЛАМИЗ

Механик-ҳайдовчилар, теримчилар, хирмонда ва пахта ташишда ишловчилар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қиламиз. Далада ишловчилар иссиқ овқат билан таъминланади. Мавжуд 23 та дала шийпонининг ҳаммаси яхшилаб жиҳозланди. Бу ерда коммунист ва комсомоллар суҳбатлар ўтказиб турадилар. Ҳар бир бригадада 2 агитатор иш олиб боради. Дала шийпонларида кўчма савдо дўкони, аптечка, кутубхона ташкил этилади. Кундалик газета ва журналлар ўз вақтида келтириб турилади. Деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқарилиб, илғорлар тажрибаси оммалаштирилади. Шийпонларда вақти-вақти билан кинофильмлар намойиш қилинади.

Болали аёллар учун қулай иш шароити яратилади. Иккита марказлаштирилган боғча, 23 та кўчма ясли ишлайди. Болаларга бепул иссиқ овқат берилади. Хулоса қилиб айтганда, далада ишловчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, улар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни тобора кучайтириш колхоз партия комитети ва правлениесининг диққат марказида туради.

Ваъдага вафо — марднинг иши. Колхозимиз аъзолари ўз сўзларининг устидан чиқадилар, пахта тайёрлаш планини 30 иш кунида бажариб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйини ёруғ юз билан кутиб оладилар.

А. МАҲКАМОВ,
Андижон область, Ленин районидаги Ильич номли колхоз партия комитетининг секретари.

А. САИДАЗИМОВ,
партком аъзоси, колхоз правлениесининг раиси.

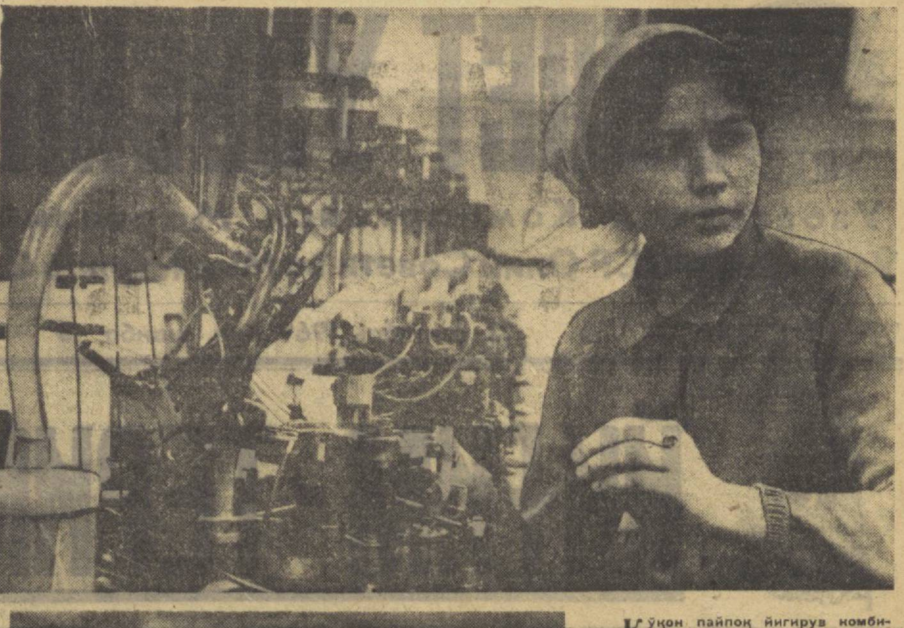

Қўқон пайпоқ йигирув комбинати ишчи, инженер-техник ходимлари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига таъсис этилган ленинча юбилей Фахрий ёрлиғи ва медалига мушарраф бўлиш учун авж олдирилган социалистик мусобақага қўшилиб, яхши кўрсаткичларни қўлга киритаётирлар. Бу ерда ҳозир ўндан ортиқ пайпоқ хиллари ишлаб чиқилаётир. Суратда: комбинатнинг биринчи цех илғор ишчиси Мунаввар Ҳайдарова. У смена топшириқларини доимо 125-130 процент уддалаяпти.

В. Сироткин фотоси.

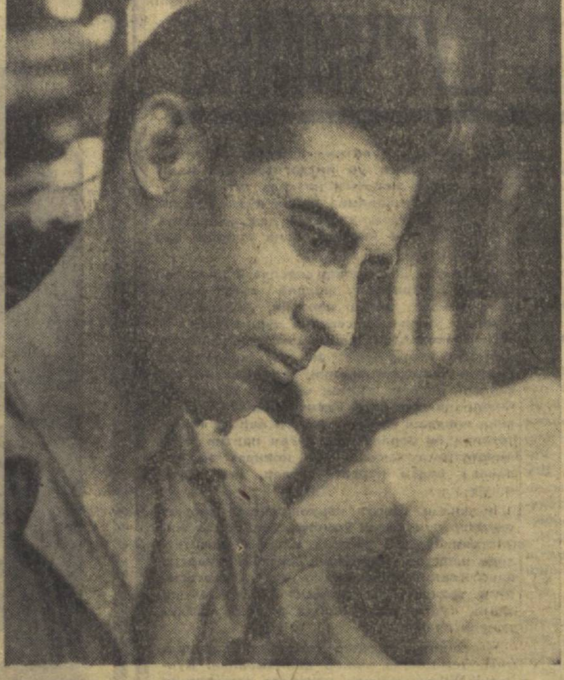

Янгийўл пойафзал фабрикасида юбилей олди социалистик мусобақаси авж олмоқда. Қўчқор Одилов ҳам кўп қатори ҳалол меҳнат қилиб, смена топшириқларини муттасил ортиғи билан адо этяпти. Суратда: Қ. Одилов.

А. Тўраев фотоси.

ҚИЗИҚАРЛИ КЎРГАЗМА

Яқинда Алишер Навоий номли Давлат кутубхонасида Ўзбекистонда ўтказилаётган қирғиз адабиёти ва санъати декадасига бағишлаб бадиий адабиёт кўргазмаси ташкил этилди. Кўргазмада поэзия, халқ эпоси, драматургия ва санъат бўлимлари бор. Кўргазма экспонатларида қирғиз адибларидан Ленин ва Давлат мукофотининг лауреати Чингиз Айтматов, Т. Сиддиқбеков, Т. Уметалиев, Қ. Маликов, Т. Абдумўминов, Т. Бойзоқов ва бошқаларнинг асарлари қўйилган.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

КАПРОН ПЛАШЧИЛАР

САМАРҚАНД («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳардаги «8-март» тикувчилик фабрикаси тўрт қаватли замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги бинога кўчиб ўтди. Йилига 2 миллион дона плашч ишлаб чиқарадиган йирик юбилей объектларидан бири битказилиб фойдаланишга топширилди. Шу муносабат билан корхона маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми илгаригига нисбатан қарийб бир ярим баравар ортди. Харидорларга манзур бўлган капрон плашч ишлаб чиқариш янада кўпайяпти.

Корхона коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб август ойида пландаги 2 миллион 253 минг сўм ўрнига 2 миллион 259 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

—Коллективимиз кекса Самарқанднинг 2500 йиллиги олдидан, — дейди фабрика директори К. Маҳмудова, — ажойиб бинога эга бўлди. Янги бино биз учун жуда қулай, унда мураккаб машиналар ўрнатилган. Биз биринчи йил 60 процент, иккинчи йил 80 процент ва учинчи йилга бориб 100 процент тўла қувват билан ишлашга кўчамиз.

Л. ЭРГАШЕВ.

УРГАНЧ. Бу ерда қўли гул бинокорларнинг куч-ғайрати билан кўп қаватли замонавий уй-жой бинолари қад ростламоқда. Фойдаланишга топширилган янги уйларда истиқомат қилаётган меҳнаткашлар қурувчилардан беҳад миннатдор. Суратда: Лучевая кўчасидаги уй-жой бинолари.

К. ОТАЕВ фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚАШҚАДАРЁНИНГ ЯНГИ СУВ ОМБОРЛАРИ

Қашқадарё областида Чимқўрғон, Пачкамар ва Лucқикўл сув омборлари деҳқончилик экинларига, шаҳар ва қишлоқларга об-ҳаёт тараб турибди. Яқин келажакда улар нинг сафи янада кенгаяди. Қалқама ва Ҳисор сув омборлари қурилиб битказилади. Ҳисор тоғларидан бошланадиган Оқсув дарёси бўғилиб, Ҳисор сув омбори бунёд этилади. Сиғимига 200 миллион кубометрдан зиёд сувни сиғдирадиган бу сунъий денгиз қуриб битказилгандан сўнг Китоб, Шаҳрисабз ва Чироқчи районларида ўн минглаб гектар ерга сув чиқариш имконияти туғилади, боғ-роғлар барпо этилади.

Шунингдек, Яккабоғ дарёсида Қорабоғ сув омборини қуриш учун ҳам лойиҳа ҳужжатлари олинди. Бу сув иншооти қурилиши келаси йилдаёқ бошлаб юборилади. **П. ГАДОЕВ,**
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БИР БИНОНИНГ ТАРИХИ

Дўстлик шаҳри азим Тошкент кун сайин чирой очмоқда. Осмонўпар бинолар қад кўтаряпти. Янги кўчалар, майдонлар ва маҳаллалар барпо этилаётир. Бироқ, пойтахтимизда айрим уй ва кўчалар борки, улар фақат таниқли, машҳур кишилар хотираси ҳамда тарихий воқеаларнинг шоҳиди сифатида сақланади.

Советская ва Гоголь кўчалари муюлишида бежирим бир қаватли бино жойлашган. Бу бинонинг республикамизда Совет ҳокимиятини ўрнатиш — алангали йиллар даврида инқилоб марказларидан бири бўлганини фақат шу воқеалар иштирокчилари билишлари мумкин. Бино ўша вақтда «Ҳуррият уйи» деб аталарди. Яқинда бино олдига тўртта мармар тахта ўрнатилиб, унга қуйидаги сўзлар зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилди:

«Бу ерда, 1920 йилнинг февраль, май ва июнь ойларида Туркистон фронти қўшинлари қўмондони М. В. Фрунзе нутқ сўзлаган».

«Бу ерда, собиқ «Ҳуррият уйи»да 1920 йилнинг январь, май ва июнь ойларида РСФСР Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ҳамда Халқ Комиссарлари Совети Туркистон комиссиясининг раиси В. В. Куйбишев нутқ сўзлаган».

«Бу бинода 1918 йилнинг июнь ойида Туркистон большевикларининг 1-ўлка съезди бўлиб ўтди».

«Бу бинода 1917 йили ишчи, солдат ва деҳқонлар депутатларининг Тошкент Совети ташкил қилинган бўлиб, у 1921 йилгача иш олиб борган эди».

Ҳозир бу бинода «Комсомол 30 йиллиги» номли кино-театр жойлашган.

НОМИ ТИЛГА ТУШГАНЛАР

(ХАТЛАРНИ ЎҚИБ...)

Касбига ихлос қўйган, ваъдасига вафодор, илғор тажрибаларни ўрганаётган ва ёшларга ўргатаётган пешқадамларимиз халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида кўплаб топилади. Кейинги вақтларда редакциямизга ўз касбининг устаси бўлган ана шундай кишилар ҳақида узлуксиз хатлар келиб турибди. Бу хатларнинг муаллифлари ўз мақола ва хабарларида номи тилга тушган энг илғор кишиларни мадҳ этадилар.

— Талат, Фарид, Рашид ва Шавкат ер ости бойликларини халқ хўжалигига хизмат қилдириш учун астойдил кураш олиб бораётган кишиларимиздан. Газ ҳамда нефть қазиб чиқаришни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшаётган тўрт оғайни Ғаффоровлар билан Когон газ бошқармаси коллективи ҳам фахрланади, — деб ёзади **Н. Фахриддинов.**

Тошкентлик **А. Йўлдошев** республика пойтахтидаги автобазалардан бирининг илғор шофери Турсунбой Мадалимовнинг меҳнат ғайратини мадҳ этса, наманганлик **Т. Сулаймонов** бинокорлар меҳнатини улуғлайди, сирдарёлик **Э. Рўзибоев** «Гулистон» станцияси темир йўлчилари эришаётган зафарлар ҳақидаги рақамларни таҳлил этади. Республикамиз саноати, қурилиши, транспорти илғорлари ҳақида қўқонлик **С. Сайдалиев**, тошкентлик **Қ. Маликов**, самарқандлик **О. Каримов**, андижонлик **Р. Эминов** ўртоқлар ҳам ёзиб юборишган.

Олмалиқ шаҳридан хабар ёзган **М. Асқаров**нинг хатига эътибор қилинг: «Олмалиқ химия заводини бир йиллик муддат ичида фойдаланишга топшириш учун қизғин кураш бормоқда. Завод комплексига қарашли бир қанча объектлар кетма-кет ишга туширилиб турибди. Қурилиш ишларини тезлаштиришда сувоқчи Р. Усмонова, бетончи С. Солиҳова, арматурачи В. Безнос ва дурадгор В. Панченко ўртоқлар алоҳида намуна кўрсатмоқдалар. Шундай илғорлар сафи кенгайиб бораётганлиги натижасида қурилиш-монтаж ишлари ойлик топшириқлари муттасил ортиғи билан бажарилмоқда».

Қашқадарёдаги «Пачкамар» сув омборининг навбатдаги объектларини барпо қилиш учун қизғин ҳаракат бормоқда. Катта Фарғона канали фойдаланишга топширилганига 30 йил бўлди. Бу канал бунёдкорларининг ғайрат-шижоати Марказий Фарғона канали қурилишида ҳам ўз ифодасини топяпти. Фарғона водийсида сунъий дарёлар қуриш ишларини тезлаштиришда бир қатор бинокорлик ташкилотлари ўрнак бўлишмоқда. Ана шулар ҳақида қашқадарёлик **О. Жўраев**, фарғоналик **К. Мамажонов** билан инженер **В. Захаров** ўртоқлар мақолалар йўллашган.

Номи тилга тушган кишилар саноатимиз қудратини оширишга ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Самарқанддаги «Красный двигатель» заводидан мақола юборган А. Ғайнов, И. Шчуров, Тошкент электр тармоқлари корхонасидан материал йўллаган **З. Рустамов**, Ленинск шаҳридаги газлаштириш бошқармаси меҳнаткашларининг муваффақиятини мадҳ этган **Т. Мамадалиев**, Марғилон атласчиларининг янги хил маҳсулотлар тайёрлашдаги зафарларидан дарак берган **У. Эшонбоев** ўртоқларнинг қаҳрамонлари ҳам беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этишда ўрнак бўлишмоқда.

— Андижон областида «Ўроқ ва болға байрами» ўтказиш одат бўлиб қолди, — деб ёзади ишчи **У. Холиқов**. — Яқинда Қўрғонтепа районидаги «Победа» колхозининг клубига Андижон пойафзал фабрикасининг илғорлари таклиф қилинди. Ишчилар билан деҳқонлар ўртасида бундай учрашувларнинг ташкил этилиши яхши самаралар беради. Ишчи ўз меҳнати ҳақида, қишлоққа қандай ёрдам кўрсатаётгани тўғрисида сўзласа, деҳқон пахтачиликдаги, чорвачиликдаги зафарларидан гап очади. Шу куни ишчи ва қишлоқ бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт ҳам намойиш этилди.

Тошкентлик **Х. Нажмиддинов, М. Рашидова**, қашқадарёлик **Р. Ўроқов**, бухоролик **А. Шукуров** ўртоқлар йўллаган хабар-мақолаларда ишчилар синфининг шу кеча-кундузлардаги меҳнат ютуқлари, қайноқ ҳаёти ва дам олишига оид кўпчиликни қизиқтирувчи фактлар келтирилган.

Хатлар... Кети узилмай келаётган хатлар! Уларни ўқиган, варақлаганинг сари кўнглинг тоғдай кўтарилади, халқ хўжалигимизнинг шу кунлардаги пешқадамлари нафасини сезасан.

СПОРТГА ЭЪТИБОР ШУМИ?

Спорт билан барча ёшлар ҳам, кексалар ҳам шуғулланади. Спортнинг у ёки бу тури билан системали машқ қилиш натижасида тана чиниқади, асаб мустаҳкамланади, меҳнат қобилияти яхшиланади. Шу боисдан физкультура ва спортнинг янада оммалашувига ҳамда ривожланишига катта эътибор бериб борилянти.

Республикамизда физкультурачилик ҳаракати тобора жонланиб боряпти, аҳолининг қарийб бешдан бир қисмидан кўпроғи спортнинг бирор тури билан шуғулланиб турибди. Ана шундай пайтда спортнинг аҳамиятини билишни истамаган айрим жойлардаги раҳбарларга тушуниб бўлмайди. Бундай «ташаббускор»ларнинг бевосита раҳбарликлари туфайли республиканинг ўнлаб район, қишлоқ ва колхоз, совхозларидаги мавжуд спорт майдончаларини ўт босиб ётибди. Спорт анжомларига ва иншоотларига ажратилган маблағлардан бошқа мақсадларда фойдаланиш натижасида ёшларнинг машқлар ўтказишлари учун шароит яратилмай қоляпти.

Фарғона областидаги Ўзбекистон район марказида бундан тўрт йил аввал хайрли иш — минг томошабинга мўлжалланган стадион қурилиши жадал суръатлар билан бошланган эди. Шунда, каттагина майдонда бир қанча трактор ва бульдозерлар чанг кўтаришиб, тупроқ суришганда спортчилар ҳамда муҳлислар кўп қувонишган эди. Афсуски, жадал бошланган иш тезда тўхтаб қолди. Район «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятининг раиси С. Омоновга:

— Нега бундай бўлди, — деган савол берилса:

— Маблағ кам ажратилган... — деган баҳонани рўкач қилади.

Сурхондарё областида пахтадан мўл ҳосил етиштиришда намуна бўлаётган «Қизил Октябрь» колхози бор. «Оқ олтин» етиштиришда ғайрат билан тер тўкишаётган дала шунқорларининг аксарияти ёшлар бўлишига қарамай, уларга жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишлари учун шароитларни вужудга келтирилмаганлиги таажжуб.

Йигит ва қизлар спортга жуда қизиқадилар. Бироқ, мутахассис тугул жамоатчи тренер раҳбарнинг йўқлиги туфайли физкультурачилик ҳаракатини жонлантириб юборишга имконият бўлмаётир. Спорт майдончалари учун ажратилган ерларни ўт босиб ётибди.

Суворов номли, Улуғбек номли ҳамда Ленин номли мактабларда жисмоний тарбия дарсларига кам аҳамият берилаётир.

Футбол командаси бўлса-ю, стадион бўлмаса? Ҳамма гап шундаки, Яккабоғ районидаги «Правда» колхози стадионида бундан икки йил аввал муҳлисларнинг ҳайқириқ ва олқишлари янграб турарди. Энди нима учундир стадионда колхоз моллари ўтлаб юришибди. Футболчилар эса тўп тепишга жой излаб мактаб ҳовлисига югуришади.

Наманган районидаги «Ўзбекистон» колхозида ҳам аҳвол шундай. Бу ерда ўтган йили янги раҳбарлар (колхоз раиси Т. Сойбназаров, партия комитетининг секретари Ш. Ғаффоров) сайланганидан кейин спортга мутлоқ аҳамият бермай, ёшларнинг арз ва илтимосларига қулоқ солмай қўйилди. Шунингдек, азим Тошкент биқинида Калинин районининг йирик кўп тармоқли хўжаликлари жойлашган. Ёшларни ташвишга солаётган нарса Назарали Ниёзов номли колхознинг (раиси Ф. Мадалиев, партия ташкилотининг секретари Р. Жумақулов) ҳар бир йиғин ва мажлисда спорт иншоотлари қурилади, асбоблар олинади деб, амалда ҳеч қандай иш қилинмаётганидир.

● Республикамизда физкультурачилик ҳаракатини янада оммалаштириш учун ҳар бир область, район ва қишлоқ ҳамда колхоз, совхозлардаги жисмоний тарбия ишлари билан бевосита алоқадор кишилар — раҳбарлар, тренерлар, судьялар ва бошқалар масъулиятни ҳис этиб, спортга эътиборни кучайтиришлари лозим. Спортнинг янги замонавий турлари билан бирга ўзбек халқи кўп йиллардан бери шуғулланиб келган кураш, чавандозлик ва ёш кўтариш каби мусобақаларга аҳамият бериш керак. Спортнинг миллий турларини айниқса колхоз, совхоз ва қишлоқларда кенг кўламда ривожлантириш учун осонликча шарт-шароит, имкониятлар яратиб олиш мумкин.

Ҳ. НОСИРОВ.

ДЎСТЛИК ҚЎШИҚЛАРИ ЯНГРАСИН!

ҲАМКОРЛИК

Совет Ўзбекистонида қирғиз адабиёти ва санъати ўн кунлиги ўтаётган шу кунларда СССР халқ артисти Тамарахоним Қирғизистоннинг Ўш областидан гастролдан қайтиб келди. Бу ҳақда у мухбиримизга қуйидагиларни айтди: —

Қирғизистон билан Ўзбекистон республикалари меҳнаткашлари энг яхши қўшни сифатида, қардошларча дўстлик муносабатларини мустаҳкамлаб, ривожлантириб келмоқдалар. Қирғизистон, жумладан Ўш область меҳнаткашлари ўзбек халқи санъатини дилдан севадилар.

Икки республика орасида маданият арбоблари, санъаткорларнинг давом этаётган самимий муносабатлари яхши натижалар бермоқда. Буни биз қирғиз дўстларимиз диёрида бўлганимизда яққол сездик. Мен Ўш шаҳрида ва областнинг ҳамма районларида, энг олис тоғли овул, қишлоқ ва посёлкаларида бўлиб, йигирма беш марта концерт бердим. Бу концертларда 60 мингга яқин томошабин ҳозир бўлди. Томошабинлар бизни катта ҳурмат билан кутиб олишди.

Буюк доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан СССР ва жаҳон халқлари дурдоналари асосида, янги программада репертуар — туҳфа тайёрлаётирман.

Санъат соҳасидаги дастлабки фаолиятимни Андижон область театрида бошлаганман. Шу туфайли бу театр коллективи томошабинлар билан бўлган учрашувларда бирга бўлишни таклиф қилган эдилар. Бу таклифни севинч билан қабул қилдим. Театрнинг 50 йиллиги муносабати билан шаҳар стадионида ва область районларида бўлган санъат байрамларида иштирок этиб, қадрдон дўстлар билан учрашдим. Бу ажойиб дамлар ҳамиша ёдимда қолади.

Анчадан буён ўзбек санъати тарихига доир эсдалик китобим устида иш олиб бораётганимни ҳам газетхонларга билдириб қўймоқчиман.

Қирғиз адабиёти ва санъати декадаси давом этмоқда. Суратда: Қирғизистон академик опера ва балет театрининг ва Қирғизистон давлат филармониясининг рақкоса қизлари.

А. Тўраев фотоси.

ҚАРДОШЛИК КЕЧАСИ

САМАРҚАНД. (**«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирларидан).** Республикамизда ўтаётган қирғиз адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларининг пойқадами қадимий Самарқандга ҳам етиб келди. Шаҳар меҳнаткашлари қардошларимизни кенг қулоч очиб, гулдасталар билан кутиб олдилар. Қирғизистонликлар Самарқанд ва Каттақўрғон зиёлилари, ишчилар синфи вакиллари билан учрашиб, дўстона суҳбатлашдилар. Уларнинг сермазмун ҳаёти ва меҳнати билан танишдилар. Айниқса Самарқанднинг оламга машҳур тарихий ёдгорликлари, обидалари меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Самарқанднинг муҳташам опера ва балет театри дўстлик кечасига йиғилганлар билан тўлди. Дўстлик кечасини Самарқанд шаҳар партия комитетининг секретари Д. Носирова қисқача кириш сўзи билан очди.

Дўстлик кечасида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов ўртоқлар иштирок этдилар. Кеча охирида қирғизистонлик дўстларимиз катта концерт қўйиб бердилар.

«ҚАРАШ ДОВОНИДА ОТИЛГАН ЎҚ»

Қирғиз кинематографиясининг навқирон авлодига мансуб режиссёр Болот Шамшиевнинг ҳар бир фильми кино санъатимиз ҳаётида қувончли воқеалардан бўлиб келаётир. Ҳали у Бутуниттифоқ кинематография институтининг талабаси бўлиб ўқиб юраркан, диплом ишига «Манасчи» деган темани олди. Халқ бахшисининг қайнар булоқдек санъатини кўрсатишга бағишланган бу қисқа метражли ҳужжатли лентада ёш режиссёр миллий анъаналарни чуқур билишини, замонавий кинематографик талқин воситаларини излашдаги уддабуролигини, халқнинг эпик достони ижодкори ва ижрочисининг маҳоратини, характерини, унинг изтироб ва қувонч ҳолатларини ёрқин намойиш қилишга муваффақ бўлди.

Фильм ёш режиссёргагина эмас, балки қирғиз киносига, қолаверса совет кино санъатига катта шуҳрат келтирди. У Ғарбий Германиянинг Оберхаузен шаҳрида бўлган Халқаро кинофестивалда энг олий совринни олди. Унинг «Чўпон» деган ҳужжатли, қисқа метражли лентаси ҳам энг яхши фильм учун бериладиган «Тоғ биллури» совринига сазовор бўлди.

Режиссёр бу асарида чўпонларнинг машаққатли ҳаёти, меҳнат қувончини, халқ бахт-саодати йўлидаги курашини маҳорат билан кўрсатди. Донгдор бир чўпон портрети тимсолида биз қирғиз халқи фарзандларининг ажойиб фазилатлари билан танишамиз.

Болот Шамшиев бадиий кинематография соҳасида ҳам самарали ижод этиб келаётир. У иштирок этган «Жазирама» бадиий фильми бир неча фахрли мукофот ва дипломлар билан тақдирланди. Бу фильмга Карлови Вари, Майндаги Франкфурт Халқаро фестиваллари Гран при мукофотларини бердилар. Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари кинофестивалида дипломга сазовор бўлди.

Таниқли совет ёзувчиси Чингиз Айтматовнинг «Бўтакўз» повести асосида яратилган бадиий фильмда Болот Шамшиев асар бош қаҳрамони, энди мустақил ҳаётга қадам қўйган ўн етти ёшлик ўсмир Камол образини моҳирона талқин қилган эди.

Декада кунлари ўзбек томошабинлари Болот Шамшиев постановка қилган янги «Қараш-қараш» («Қараш довонида узилган ўқ») бадиий фильмининг премьерасида бўлиш шарафига муяссар бўлдилар.

Тоғлар орасидаги яйловларда яшовчи чорвадорлар бир томондан мухолиф уруғларнинг ўзаро қирғинлари, иккинчи томондан маҳаллий феодаллар зулми, учинчи ёқдан чор амалдорлари тазйиқидан азоб чекадилар. Умри меҳнатда ўтган йилқичи Бахтигул ака боласи ва хотини билан ниҳоятда ночорликда қолди. Тирикчилик оғирлашиб кетган. У яйдоқ отлардан бирини сўйиб, таом пишириб энди тамадди қиламиз деб турганда, ўтовга бойнинг одамлари ёпирилиб кирадилар. От ўғрисисан, дея савалайдилар, ҳамма нарсасини олиб, отларини ҳайдаб кетадилар. Зулм жонидан ўтган Бахтигул ночор волость бошлиғи Мирза Ярасбой ҳузурига хизматга боради. Бутун вужуди куч-қувватга тўлган бу йигитни кузатган Мирза ишга олади. От беради. Энди у Яросбой йигитларининг бошлиғи бўлади.

Бу орада овул халқи зулмдан тўйиб исёнга чоғланган эди. Бир заводчи бой чор тўралари билан келиб халқнинг ерини сотиб олиш ва кон қуриш пайида юради. Бундан ниҳоятда ғазабланган халқ фарёд чекиб Мирзага арзга келади. Мирза дастлаб, ота-боболаримиз мозори ётган бу жойни сотмайман, дея рад этади. Аммо заводчининг макру ҳийласи ва гумаштасининг устомонлиги билан бу жой сотилади. Халқ аҳволи оғирлашади. Бунинг устига, Мирза ва унинг ювиндихўрлари қўшни уруғ йилқисини ўғирлаб келган бўлади. Бу сир очилса, Ярасбой сургун бўлиши керак. Бахтигул бойнинг евузликларини ўз кўзи билан кўради. Бой одамлардан калтакланади. Бу каби воқеалар унинг исёнкорлик туйғуларини жўш урдиради. Энди у Ярасбойнинг синфий душманига айланади. У тоғ-тошларга қочади. Уғлининг дўсти рус деҳқони уйига яшириниб, милтиқ олиб Ярасбойнинг йўлини пойлайди. Ер сотиб ўз аъёнлари билан келаётган Ярасбойни бир ўқ билан ер тишлатади. Бу меҳнаткаш чорвадорнинг зулмга қарши курашга отланганидан нишона эди.

Ана шу воқеалар таниқли қозоқ ёзувчиси Мухтор Авезовнинг «Қараш-қараш» романида зўр маҳорат билан ҳикоя қилинганди. Болот Шамшиев бу эҳтиросли, ҳаққоний асарни экранлаштириш учун кинодраматурглардан А. Аширов, А. Тарозийлар билан сценарий ёзади. Асарнинг асосий мотивларини сақлаган ҳолда кучли драматик саҳналарнинг моҳирона талқин қилиш йўлларини топади. Асарнинг ҳар бир кадри, эпизоди, саҳнаси режиссёр маҳоратининг баркамоллигидан, рассом А. Макаров фантазиясининг бойлигидан, оператор Туратбеков стилининг аниқ ва изчиллигидан далолат беради.

Фильмда актёрлар ансамблига катта эътибор берилган. Бахтигул қиёфасини мужассамлаштирган С. Чокмаров (ўзи артист эмас, касби рассомчилик) ўз қаҳрамонининг мураккаб, серқирра характерини, фазилатларини моҳирона акс эттириб бера билган. Бахтигул С. Чокмаров талқинида аввал содда, ишонувчан, аммо иродали, кескин бир киши бўлиб кўринади. У моҳир чавандоз, чапдаст мерган. Оиласини, меҳнатни севувчи инсон. Секин-аста актёр қаҳрамонининг ички дунёсини оча бошлайди. Айниқса бой билан юзлашув, бегуноҳ рус деҳқонини калтаклашдан бош тортиш каби саҳналарда актёр ифодали бўёқлар ишлатади.

Фильмда артист С. Жумадилов муғомбир ва тадбирли, ширинсўз ва шафқатсиз Ярасбой қиёфасида намоён бўлади. Бу образнинг ҳар бир сўзи, ҳар бир хатти-ҳаракати актёр томонидан яхши ўйналиб, аниқ талқин этиладики, бу ҳол Ярасбойни Солиҳбой каби қабиҳ зулмкорлар сафига қўяди.

Машҳур актёрлардан М. Рисқулов, Б. Қидикеева, Ж. Сейдахметова ва бошқалар ҳам ўз маҳоратларини намойиш қила олганлар.

Фильмнинг премьераси Тошкентда декада кунларида ўтди. Уни Тошкент томошабинлари қизғин қабул қилдилар. Бу эса Болот Шамшиевнинг янги фильми ҳам истиқболли эканлигидан далолат беради.

М. ЯҲЕЕВ.

Суратда: фильмдан кадр.

Б. САРНОСОЕВ.

БИЛМОҚ КЕРАК

Қуёш чиқиб, ботишини билмоқ
керак,
Тун ўтиб, тонг отишини билмоқ
керак.
Ошин ошаб, ёшин яшаб,
мункиллаган
Қари отанг ўтишини билмоқ керак.
Лекин, ўзга кексаларнинг қордай
оппоқ
Соқолини дилдан ҳурмат қилмоқ
керак.

БЕТОБ БЎЛСАМ...

Бетоб бўлиб қолсам ўзга жойларда
Шу заҳоти қирғиз элин эсларман.
Осмонида оппоқ булутлар сузган
Булоқлари — қимиз элин эсларман.

Бетоб бўлиб қолсам агар мабодо,
Юрмагайман излаб малҳаму дори.
Ватаним қўйнига йўл олгум дарҳол,
Она тупроғимдан олгум мадорни!

Қирғизчадан таржима.

Солибой ШОДМОНОВ.

УМР ҚАЙИҒИ

Сузаётир борган сари олислаб
Мен ўтирган «умр» деган бир
қайиқ.
Кўл ўрталаб бориб қолдим, кўп
қизлар
У соҳилдан қўл силкишар
жилмайиб.

Кулдим мен ҳам кўкдан салом
узатиб,
Шўх нигоҳ-ла улар ҳуснин кузатиб.
Етиб келиб, сув тутишди ул қизлар
Яйранг дея бизнинг кўлдан туз
татиб.

Тикиламиз меҳр тўла кўз билан,
Сўйлашамиз ҳазил-ҳузил сўз билан,
Сув лабида қувлашамиз қийқириб,
Дил меҳрини олган барно қиз
билан.

Сўнг қайиқлар ўқдай учар
зувиллаб,
Тўлқин урса юрак кетар шувиллаб.
Кутмаганда тўлқин урар қайиқни,
Қайиқ чўкар — қолар ҳамма
чувиллаб.

Тўлқин тўхтаб яна сузар кўп қайиқ,
Толган киши қолар юзи сарғайиб.
Сийраклашиб қолар олдинги
сафлар,
Лекин ортдан келар тинмай
халойиқ.

Кўп қайиқнинг камайгани билинмас,
Қайиқ тешилгани кўзга илинмас.
Сафимиздан яна кетса бир одам,
Ортдан келар кўп кишилар
басма-бас...

Қирғизчадан Маҳкам МАҲМУДОВ
таржимаси.

С. ЖУСУЕВ.

ОНА ЕР

Ер одамни севиб, азал эъзозлаб,
Доим унга кўрсатади яхшилик.
Нон, сув бериб ,тўшак бўлиб
ухлатиб,
Истар унга доим ором ва тинчлик.

Ер қарамай номга, шону-шуҳратга,
Улганларни олар бирдай бағрига.
Дову дарахт, гул ундириб устида
Оро берар тирикларнинг умрига.

Одам узоқ юрмасин деб чанг
босиб,
Одам туриб қолмасин деб қор
босиб,
Кузи қишга, қиши ёзга айланар,
Ёз олдидан келар гулбаҳор тошиб.

Ер одамни она каби авайлаб,
Оққан ёшин, томган қонин
яширар.
Гуноҳ қилса қоқинма деб унутиб,
Қутлуғ изин асраш учун ошиқар.

Ер тоғларни, далаларни ясатиб,
Кўрки билан инсон вақтин чоғ
этар.
Ели билан фараҳ бериб дилларга,
Суви билан ғуборлардан, пок этар.

Ҳеч ким севмас ер одамни
севгандай,
Ҳеч ким куймас ер одамга
куйгандай.
Кимки билса она ернинг қадрини,
Ундан ақл, ундан таълим ўргангай.

Қирғизчадан НАЗАРМАТ
таржимаси.

ПАХТА ПОЛВОНИ

ОЧЕРК

Бу одамнинг номига «полвон» сўзини қўшиб айтилмаса, уни ҳеч ким танимайди. Асли пискентлик. Шу ерда туғилган, шу ерда катта бўлган, шу ернинг сувини сипқариб вояга етган, иш билан беллашиб, донг таратган. Ёши ҳозир 62 да. Тельман номли колхознинг аъзоси. Коллектив хўжалик тузилгандан бери аввал звено бошлиғи, кейинчалик бригадир бўлиб ишлаб, то шу кунгача пахта билан тиллаша-тиллаша, ўз касбининг академиги даражасига етган. Юксак унвон эгаси — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Тельман номли колхоз ҳозир Бўка районига қарайди. Ери Олмалиқ конигача туташиб боради. Хўжалик унча катта эмас. Овозаси ҳам узоққа тарқалмаган. Ўртача иш кўриб, ўртача ҳосил етиштириб келади. Бу йил 1000 гектар ерда пахта етиштиради. Плани ҳар гектаридан 20,5 центнер, мажбурияти 23 центнер. Полвоннинг бригадаси эса 35-40 центнердан ҳосил етиштиради. 120 гектар ернинг ҳар гектаридан ўтган йили 37 центнердан пахта олган, бу йил 40 центнер устидан иш кўряпти. Колхоз бултур 80 процент пахтани машинада терган бўлса, полвоннинг бригадаси ҳосилдорлиги юқорилигига қарамай, бункердан 87 процент пахта тўккан.

Рақамлардан кўриниб турибдики, бригада билан колхоз ўртасида жуда катта фарқ бор. Одатда, кўп жойларда илғор бригада, звенолар ҳосилдорлик жиҳатдан ўз хўжалигидан унчалик фарқ қилмайди. Полвоннинг бригадаси ҳар йили 60-70 процент ўзиб юради. Бунинг замирида зўр пахта устасининг ақл-идроки, мўл ҳосилнинг жиловини муттасил ушлаган нодир тажрибакорнинг ҳиссаси бор. Шунинг учун бўлса керак, полвонни биргина район, область эмас, бутун республика танийди. Ҳаким полвон Қодиров деса «ҳа пискентлик уста пахтакорми» деб, қўйишади. Гоҳо полвон телевизорда пешқадам деҳқонлар билан бирга касбдошларига маслаҳат беради. Унинг рўйидан вазмин иродали киши эканлигини пайқаб олиш қийин эмас. Етти ўлчаб бир кесади. Бор гапни лўнда-лўнда қилиб гапиради-да, сўзини тўхтатади-қўяди. Уни, балки, ойнаи жаҳон олдида ўтирган минглаб, миллионлаб кишиларнинг салобати босар, деб ўйларсиз. Йўқ, унчалик эмас. Эшитишимизга қараганда, мажлисларда ҳам шунақа экан. Лекин муқаддимасиз, хотимаси расмий гаплардан холи нутқидаги ғиж-ғиж тажриба, маслаҳатлардан пахтакорлар озмунча баҳраманд бўлишмайди.

Яқинда Пискентга йўлимиз тушиб қолди. Ҳаким полвон Қодировни кўпдан бери кўриш ва унинг суҳбатини эшитиш орзусида юрардим. Тельман номли колхозга бурилдик. Йўл-йўлакай жуда кўп кишилар билан гаплашдик. Шу куни мусобақадош Бекобод районидан колхозга ўзаро текшириш бригадаси келган экан. Ҳаким полвонга учрашиш олдидан шу мусобақадошлар билан бирга бўлишга тўғри келди. Тушда бирга дам олдик. Меҳмонлар кўрган-билганларидан гапириб, сўз Ҳаким полвон Қодиров бригадаси устида тўхтади. Мен авваллари бир пахтачилик мутахассисининг Ҳаким полвон ҳақидаги қизиқ таърифини эшитган эдим: «Полвон мажлисларда гапиролмас экан. Лекин пайкал оралаб бир туп ғўзанинг шохидан ушлаб олдими, соатлаб гапираркан. Ҳа, Ҳаким полвоннинг тезиси — ғўза» деган эди. Гурунгда шу гап ўртага тушди.

— Худди шундай, — деди колхоз раиси Маҳмуд Қосимов кулиб. Меҳмонлар таажжубланиб, унга қарашди. Қосимов бир воқеани ҳикоя қилиб берди.

— Шу йил ёзда Ҳаким акадан сувчилар билан суҳбат ўтказиб беришни илтимос қилдик. Уларнинг қаерга йиғилишини сўрадим. Шунда полвон ака: «сувни ғўза ичади, унинг ранги-рўйини кўриб туриш керак», деди. Мен унинг гапига тушундим. Сувчиларни йиғиб тўппа-тўғри пахта даласига олиб чиқдик.

Раис тўхтаб олгач яна бир воқеани эслади.

— Яқинда механизаторларни йиғишга тўғри келди. Уларга ўзлари пахтасини терадиган карталарни ажратиб бериш, терим машиналарини ремонт қилиш, бригадаларга бириктириб қўйиш, ғўзанинг сўнгги парваришини машина теримига мослаб ўтказиш ҳақида маслаҳатлашиб олишимиз керак эди. Ҳар сафаргидек отахонимиз механизаторларга бир нима дейиши албатта шарт эди. Йигит-қизларни устахонага тўпладик. Ҳаким ака ҳам келди. Уёқ-бу ёққа аланглади-ю, ҳа деганда гапира бермади.

— Нега ўйланиб қолдингиз, Ҳаким ака, деб сўрадим. У: «Шу ерда мажлис ўтказиб бўладими, мириқиб гапириб бўладими? Қўлимда дафтар-қаламим йўқ, уларга ахир, у-буни кўрсатиш керак, кўрсатиш учун доскам бўлмаса» деди. Мен унинг мақсадига тушундим. Механик-ҳайдовчиларни бошлаб, полвон аканинг шундоққина пахта майдони ёнидаги шийпонига бошладим.

— Қалам-дафтар, доска дегани нима? — Ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари қизиқиб сўрашди.

— Полвон аканинг тезиси — ғўза дейишганини биз ҳам эшитганмиз. Қалами — ғўзанинг шохлари, танаси-ю, дафтари — унинг барги, ёзуви эса — кўсаги, гуллари шонаси бўлади, доска дегани — пахта майдони.

Биз Ҳаким полвон Қодировнинг ўз дафтар-қаламини ушлаб, доскаси олдида туриб сувчиларга, механик-ҳайдовчиларга нима маслаҳатлар бергани, нималарни ўргатганлигини раисдан суриштириб ўтирмадик.

Колхоз раиси Ҳаким полвон тўғрисида ипидан-игнасигача билгани учун шунча гапларни гапириб берди, деб фараз ҳам қилайлик. Аммо, раисгина эмас, ажойиб пахтакорнинг фазилатлари, иши, тажрибаси ҳақида йўл-йўлакай анча одамнинг оғзидан эшитишга тўғри келди. Колхоз қишлоғи ёнида катта устахона бор. Бу ерда 22 та пахта териш машинаси ремонтдан чиқарилаётибди. Янгидан 50 га яқин ёш механик-ҳайдовчилар ўқитилаётган экан. Улар икки группага бўлиниб таълим олишаркан. Бир группага ёш механик-ҳайдовчи Назира Ҳайдарова раҳбарлик қиларкан. У ўспирин йигитлар ва қизларга «ХТ-1,2» агрегатининг қисмларини ўргатмоқда. Уларнинг машғулотига қизиқиб қолдик. Шу аснода Ҳаким полвон Қодиров бир неча бор тилга олинди. Кези келиб, устахона мудирининг ўринбосари Кўчқор Йўлдошев Ҳайдаровага аста гапирар эди.

— Ҳаким акам кеча келиб агрегатнинг қачон тайёр бўлишини суруштирди.

— Машинага қаттиқ ёпишиб олганларда, — деди Ҳайдарова, — хотиржам бўлсинлар, эртага қўлдан чиқади.

— Полвон аканинг ғўзаси ҳосилдор деб эшитамиз. 40 центнерлик картада машина қандай юради?

Бизнинг бу саволимизга колхоз экономисти Қўлдош Йўлдошев ҳам мамнунлик, ҳам мағрурлик билан жавоб берди.

— Ҳаким ака ғўзасини машинанинг қолипига солиб ўстиради. Ҳа, юқори ҳосилли ғўзани ҳам боплаб ўстиришнинг паранги. Нимасини айтасиз. Картасида битта ҳам ўт бўлмайди. Эгатни шундай тўғри ва текис олдирадики, агрегат қилт этиб силкинмайди. Ана шунисига бормиз-да. Механик-ҳайдовчилар «полвон акада пахта терамиз» деб талашгани-талашган. Мана, борганингизда кўрарсиз пахтасини.

Ҳаким полвон Қодиров бригадасига йўл оламиз. Унинг ғўзасини, ўзини кўриш, суҳбатини эшитишга бўлган қизиқишимиз янада кучайган эди. Бошқа бригадаларни босиб ўтиб, полвоннинг пайкалига етганимизда тамом ўзгача манзара ҳосил бўлди. Ғўза бошқа ғўзаларга ўхшамайди. Пайкаллар ороста, тоза, экин бўлиқ. «Катта карвон орасида тоза норнинг алоҳида ўрни бор» деганларидек, Ҳаким полвоннинг ҳам ўрни, мавқеи сезилиб турибди. Шийпон этагидаги узун тахта каравотнинг бурчагида устунга суяниб, бир оёғини ерга тираб, бир оёғини каравот четидаги тахтага қўйиб полвон ака ўтирарди. Ўн-ўн беш қадам нариротдаги дарахтга қора арғимоқ бойлоқлик. Бригадир ҳозиргина даладан қайтиб, энди шу ерга чўнқайган бўлса керак. Шийпонда колхоз партия комитетининг секретари Салима Ҳамдамова у—бу билан машғул. У ўй-хаёл суриб ўтирган полвонга ҳалақит бергуси йўқ. Полвоннинг икки чеккасига яқин қовоқлари кўзини хийла ёпиб тушган. Кенг яғрини қимирламайди, кўзи мижжа қоқмайди.

Оёқ товушимизни эшитиб бошини кўтарди. Биз ҳозирги оғир вазият, ғўзанинг кечикиши тўғрисидаги ташвиш Ҳаким полвонни ҳам эзган бўлса керак, деб ўйлаган эдик. Аммо суҳбатимизнинг биринчи жумласидаёқ ўз мулоҳазамизнинг нотўғри эканлигини тушундик. У баъзи деҳқонларга ўхшаб, ҳа, деб об-ҳаводан нолимас, ўз ишининг «қонун-қоидалари» бир изда бораётгандек сира хавфсирамасди. Ер-сув, техника, меҳнат, матонат ҳақида эшитилмаган гапларни гапириб кетди. Маълумки, қалам аҳли бирор пахтакор билан суҳбат қилса, дарҳол чўнтагидан блокноти билан қаламини чиқариб, «қани гапирадиганингни гапир», дегандек тикилиб олади. Кўпинча шундай вақтда нима бўлади денг? Пахтакор ўз иши тўғрисида оддий қилиб гапириш, фикрини эркин билдириш ўрнига расмий гапга ўтиб қолади. Мен шуни ўйлаб қолдим, блокнотимни кўрсатмай, полвоннинг гапига қулоқ солдим, лекин ичимда ҳавотирланардим. Унинг сўзларини қандай қилиб эсга олиб, қоғозга кўчираман. Полвон гоҳ менга, гоҳ ғўза пайкалига қараб калтамош-гуруч соқолини силаганча сўзида давом этарди.

— Ҳа, бу йил бир оз бошқачароқ бўлди. Ғўза сўзимизга кирмади. Жиловини бермай юрди. Кечикиш бор. Лекин ҳавотирлик эмас.

Кейинги сўзини у бамайлихотир, «ҳа ишонаверинг» дегандек товушини баландроқ кўтариб уқтирди. — Агар кечдик деб қараб турсак пахта бўладими, йўлини топишимиз керак. Ер, ҳаво, сув, техника, тажриба — буларнинг ҳаммаси пахта деган сўз, шуни жой-жойига қўйсангиз, марра сизники, ҳосилнинг калитини яхши бурай билмасангиз, об-ҳавога ёмонликни тўнкаб ўтирасиз.

Биз гапни ковлаштирамиз. Полвон айтган ҳосил воситаларидан қандай фойдаланиш кераклигини мукаммалроқ билиш учун савол берамиз.

— Ўзингиз қандай қиляпсиз?

— Ҳаво ёмон келдими, ер айнийди. Аввало ер билан тиллашиш керак. Қуруқ қозоннинг тагидан ўт ёқсангиз, дарҳол қизийди. Ерни қизитадиган нарса культивация. Ҳаво паст келса, тупроқни культивация билан қизитамиз. Экиннинг меъдаси сувни кўтарадими, йўқми — қараймиз. Озуқани хазм қилишини ҳисобга оламиз.

— Чунончи?

— Чунончи дейсизми? Мана, еримиз тўқай, бир қисми тошлоқ. Бултур 4-5 марта сув ичган. Бу йил қарасак, сув талаб эмас. Икки марта суғордик. Ўтган йили атиги 4 марта культивация қилган эдик. Бу йил, чамамда ҳозиргача 9 бўлдиёв. — У колхоз агрономи Убайдуллаевга қаради. Агроном тасдиқ ишорасини билдиргач, сўзида давом этди. — Мана, ўзингиз кўриб турибсиз. Ғўзаларимиз бултурги даражасида бўлмаса ҳам ўшанга етиб қолди. Яна вақт бор. Ўтган йил кузда еримиз шудгор бўлмай қолган эди. Ярим метр қор босганда ҳайдадик. Бунинг устига шудгор чала бўлди. Деҳқончиликда шунақа ҳам бўлади-да. Осмонга қарайверсангиз, юрагингиз увишаверади. Юрак увишдими, қўл бўшашади. Дадил бўлсангиз қийин эмас.

— Ғўзанинг ҳосили қалай, бултургидан кам эмасми?

Полвон кўзимизга тикилиб жилмайди-да, «Юринглар, яхшиси пайкалга кирайлик» деб ўрнидан турди. Биз унинг кетидан эргашдик. Катта картанинг ичкарисига 4-5 метр киргач, Ҳаким полвон ғўзаларни қўли билан ёриб, бир тупини ён шохидан ушлади. Раис менга қараб жилмайиб қўйди. Агроном ҳам маъноли қилиб бошини қимирлатди. Уларнинг бу имо-ишорасига тушуниш қийин мас, полвон тезисини қўлга олган эди. Унинг гапи боягидан бурролашди. Унча-мунча тўхтаб қолиш, ўйлаб туришлар йўқолди. Бригадир ғўзага қараб гапира кетди. — Ғўза энди ўсмайди. Бола-чақасига қарайди. — У ўнга яқин кўсак, бир қанча гул, шоналарни бирма-бир кўздан кечирди. — Буёғига ҳаво бир оз иссиқ келса, пахтакор сира қўрқмаса бўлади. Кечикишнинг ўрни тезда тўлиб кетади. У агрономга синаш назари билан қараб сўзида давом этди.

— Мутахассисларнинг ҳисобича, гул 55-60 кунда пахта бўлиб очилади. Бу гап тўғри. Биз ҳам буни кўрганмиз. Лекин бир гап бор. Тепадаги кўсак очилишига унча вақт кетмайди. 40 кун, узоғи билан 45 кунда очилади. Ахир, ғўза бундан буён кучини тепага беради-да. Ўзингиз ўйланг. Ғўзага қўйилган сувни эгатнинг боши шимиб ичади-ю, пойнови зўр эпкин билан тўлади. Ғўза ҳам шунақа. Баъзи ўртоқлар тепадаги кўсакнинг кеч очилишидан қўрқишади. Бу нотўғри.

Ҳаким полвон ғўзадан қўлини бўшатди-да, тупроққа кўзини тикди — қаранг, тупроқ қизғиш тортди. Ёзи билан бўзариб ётган эди. Кўсак олиш тезлашади, ҳосил тез етилади. — тирсиллаб, ёрилай деб турган кўсакларни салмоқлаб завқланарди.

Ҳаким полвон ёшлигида балки тенгқурлари билан кураш тушиб, бир қанчасининг курагини ерга теккизгандир. Лекин шуниси ҳаммага маълумки, у полвон номини пахта майдонида олган. Шунинг учун ҳам уни «Пахта полвони» деб аташади. У чинакам жасорат майдони — пахта даласининг шу вақтгача сира енгилмаган зўр полвонидир.

Полвон фақат ўз доирасида эмас, узоқ-узоқлар, бутун республикамиз пахтачилигининг тақдири ҳақида ҳам ўйлайди.

— Дефолиацияга эҳтиёт бўлиш керак, — дейди у. — Кўп жойларда дефолиацияни барвақт бошлаб қўйишади-да, «барг тўкилмаса, қайтадан дори сепамиз» дейишади. Бекорга бир ҳафта, ўн кун вақт ўтади. Менимча, айниқса бу йил дорининг дозасини кўпроқ бериб, ғўзанинг тобини билиб бир йўла дефолиация ўтказиш маъқул. Шунда барг 2-3 кунда тўкилади. Яна бир гап бор: йиғим-терим мавсумига қараб пахтанинг сортини белгилашади. Бир пахтакор ҳосилни эрта топширади, иккинчиси кечроқ. Кечроқ топширган пахтакор биринчи теримдаги ҳосилни ҳам 2 сортга ўтказади. Бу давлатга ҳам, пахтакорга ҳам зарар. Шу тўғрида ўйлаб кўриш керак.

Гап айланиб йиғим-теримга тақалди. Бу борада Ҳаким полвон қисқагина гапириб қўяқолди.

— Мен авваллари пахта етиштиришдан эмас, уни териб олишдан чўчир эдим. Эндиликда ҳамма иш механизациялашди. Ҳозир пахта етиштиришдан ҳам, уни териб олишдан ҳам қўрқмайман. Бригадамиз бу йил 90 процент ҳосилни машинада теради.

Полвоннинг кейинги сўзлари суҳбатга хотима бергандек бўлди. Дарҳақиқат, 35-40 йил мобайнида пахта билан гаплашиб келаётган миришкор деҳқон нима қилишини билади. У ўзининг доно сўзи, билимдонлиги, тажрибаси билан кучли. Шунинг учун ҳам на об-ҳаво инжиқлигидан, на мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда рўй бериши эҳтимол бўлган қийинчиликлардан чўчийди.

Ҳабиб НУЪМОН.

Турли мамлакатларда

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

◆ Г Д Р

Республика тадқиқот кенгашининг мажлисида фан-техника революцияси шароитида Германия Демократик Республикаси халқ хўжалигининг етакчи тармоқларини янада ривожлантириш вазифалари муҳокама қилинди. Мажлис қатнашчилари Германия Демократик Республикаси социалистик қурилишининг янги вазифаларини муваффақиятли ҳал қилмоқ учун Совет Иттифоқи билан илмий-техникавий ва иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш зарурлигини таъкидладилар.

◆ ЮГОСЛАВИЯ

Югославия автоном ўлкаси — Воеводинада биринчи нефть фонтани отилганига 20 йил бўлди. Ҳозирги вақтда у ерда ҳар йили 700 минг тонна нефть ва 300 миллион кубометрдан ортиқ газ қазиб чиқарилмоқда. иккита йирик нефтни қайта ишлаш корхонаси ишлаб турибди.

(ТАСС).

Сомали Республикаси. Совет—Сомали иқтисодий алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. Совет Иттифоқининг ёрдами билан Сомалида қурилган йирик иқтисодий иншоотлар мамлакатга катта фойда келтиряпти. Бербередаги порт, Могадишодаги сут станцияси, Кисмаюдаги гўшт-консерва заводи, Аден қўлтиғи соҳилидаги балиқ комбинати ана шулар жумласидандир. Суратда: совет технологи В. Королёв билан Кисмаю шаҳридаги гўшт комбинати консерва цехининг бошлиғи Абдулқодир Исмоил иш устида.

В. Булимов фотоси, АПН.

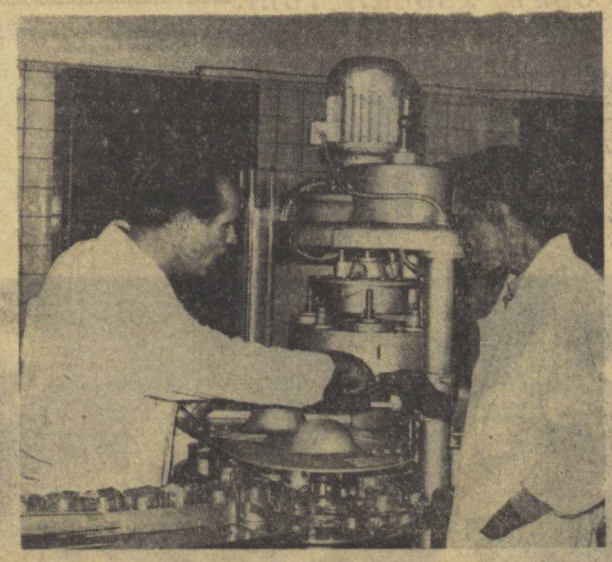

ЧКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИНИНГ МАЖЛИСИ

ПРАГА, 11 сентябрь. (ТАСС). Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Чехия областларидаги партия ишига раҳбарлик қилувчи бюроси кеча ЧКП Марказий Комитети пленумига тайёргарлик кўришнинг баъзи масалаларини муҳокама қилди. Мажлисда бюро раиси Л. Штроугал раҳбарлик қилди, деб хабар беради ЧТК агентлиги.

Бюро В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишлаб ўтказиладиган конференциянинг ғоявий-сиёсий масалаларини кўриб чиқди. Чехия областларида шонли юбилейни байрам қилиш шу конференция билан бошланади. Конференциядаги асосий докладларда Чехословакия Коммунистик партиясининг марксча-ленинча партиялар, ишчилар синфи, биринчи навбатда ЧКП фаолиятининг ҳозирги ташқи сиёсий ва ички сиёсий шароитларини ҳисобга олган ҳолда Лениннинг назарий ва сиёсий васиятларига бўлган муносабати акс эттирилади.

Бюро кадрлар масаласини ҳам муҳокама қилди.

БРАЗИЛИЯДА ЎЛИМ ЖАЗОСИ ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Бразилия ҳукумати ўлим жазосини жорий этиш тўғрисида фармон чиқарди. Бу фармон «чет давлат билан уруш бўлган, психология уруши, революцион уруш ёки қўпорувчилик фаолияти олиб борилган тақдирда» қўлланилади. АП агентлиги мухбирининг Рио-Де-Жанейродан хабар беришича, яқинда Америка элчиси Бэрк Элбрик ўғирлаб кетилганлиги муносабати билан 9 сентябрда шу қарор қабул қилинди.

Шу вақтга қадар Бразилияда ўлим жазоси қўлланилмас эди. Бу жазо бирон бир чет давлат билан уруш вақтида қилинган жиноятлар учунгина қўлланилади, деб кўзда тутилган эди.

ЖАНУБИЙ КОРЕЯДА ВАБО

ПХЕНЬЯН, 11 сентябрь. (ТАСС). Жанубий Кореяда вабо тарқалмоқда. Сеулдан олинган хабарларга кўра, 26 август куни шимолий Чолла вилоятида чиққан вабо тобора катта-катта районларни қамраб бормоқда. Сеулда ҳам вабо билан оғриган киши қайд қилинди. Ҳозирга қадар вабо билан оғриган 500 дан ортиқ кишидан 42 таси нобуд бўлди.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДА забастовка кураши зўрайиб кетганлиги ғоят диққатга сазовордир. Ғарбий Германияда корхона эгалари билан меҳнаткашлар ўртасида гўё «синфий сулҳ» ва «социал тенглик» ўрнатилганлиги тўғрисида Бонн пропагандистлари тўқиб чиқарган ва зўр бериб оммалаштирилаётган эртакларни турмушнинг ўзи чиппакка чиқармоқда. Концернларнинг эгалари фойдадан қуруқ қолишдан чўчиб, ишчиларнинг ўз ҳуқуқлари учун бошлаган ҳаракатини дарҳол бўғиб ташлаш учун ҳамма воситаларни ишга солмоқдалар. Саноатчиларнинг манфаатларини ифодаловчи матбуотда иш ташловчиларни таҳқирлаш кампанияси кучайтириб юборилди.

АНГЛИЯнинг Ливерпуль шаҳрида жойлашган ва «Женерал электрик-инглиш электрик» компаниясига қарашли бўлган корхоналарнинг ишчилари «ишлаб чиқаришни рационаллаштириш» баҳонаси билан кўп кишиларни ишдан бўшатмоқчи бўлганларга қарши норозилик билдириб, 19 сентябрда заводларни ишғол қилишга қарор бердилар.

«Женерал электрик-инглиш электрик» фирмаси Англия ва Америка компанияларининг қўшилиши натижасида вужудга келтирилган. Йилига 60 миллион фунт стерлингдан ортиқ фойда олувчи бу янги компания корхоналаридан ҳозиргача сал кам 15 минг ишчи бўшатилди.

ТОШКЕНТДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

12 сентябрь маҳаллий вақт билан соат 11 дан 9 минут ўтганда Тошкентда ер қимирлади. Унинг кучи 2 балл бўлди. «Тошкент» марказий сейсмик станциясининг берган маълумотларига кўра, зилзила маркази Тошкентдан 500 километр жанубишарқда, Афғонистон территориясидадир. Зилзила ўчоғининг ер сатҳидан 230 километр чуқурликда бўлганлиги сабабли, шундай катта масофада ер силкинганлиги сезилди. Зилзила марказида қимирлаш кучи 5 балл бўлди.

Э. ХАИИТОВ,

Тошкент сейсмик станциясининг катта инженери.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

15 сентябрь, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатувлар программаси, 18.00 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари қўғирчоқ театрлари фестивалининг очилиши олиб кўрсатилади. 18.40 — «Юлдузча» award тележурнали (ўзбек тилида). 19.20 — Телеянгиликлар. 19.35 — Совет Армияси жангчилари учун. «Ҳарбий мемуарлар». 19.55 — «Менинг ўзим» Телефильм. 20.35 — Кўрсатувлар программаси ва реклама.

Ўзбек тилида: 20.45 — Телеянгиликлар. 21.00 — Пахтакорлар учун. «Оқ олтин карвон-карвон». 21.35 — Киноленинома». В. Ульянов. 22.00 — Телевизион театр. В. Смирнова-Ракитина. «Абу Али ибн Сино» телевизион спектакль биринчи қисмининг премьераси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 18.55 — Кўрсатувлар программаси. 19.00 — «Диққат, шаҳарда сеҳргар!» болалар учун бадиий фильм. 19.55 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Душанба телестудиясининг кўрсатувлари.**

16 сентябрь, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўқув кўрсатувлари программаси. **Узбек тилида:** 11.00 — Ота-оналар учун консультация. 11.30 — Адабиёт. Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий. «Бой ила хизматчи». 12.00 — Ўқув фильми. 12.25 — 9-синф ўқувчилари учун адабиётдан. «А. Островскийнинг икки қаҳрамони». 18.30 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.35 — Телеянгиликлар. 18.50 — «Ўғил ва қиз болалар» (мультфильм). 19.20 — Кўрсатувлар программаси ва реклама.

Узбек тилида: 19.30 — Телеянгиликлар. 19.45 — «Қитъалар қутлайди улуғ Ленинни». Адабий композиция. 20.15 — «Туркахон». бадиий фильм (рус тилида). 21.40 — «Пропагандист» телепрограммаси. 22.15 — «Музикани қандай тингламоқ керак?» Сюита.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.30 — Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 18.35 — Болалар учун. «Қувноқлар давраси». 19.00 — «Турмуш ва маданият» телепрограммаси. 19.40 — «Ильич ҳамшаҳарлари». Ҳужжатли фильм. 20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 — Симфоник оркестр чолғу асбоблари. Саксофон. **Рус тилида:** 20.00 — «Александр Пирогов куйлайди» (ҳужжатли фильм). 21.00 — Телеспектакль.

17 сентябрь, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари қўғирчоқ театрларининг фестивали. «Алпомиш». Андижон қўғирчоқ театрининг спектакли. 18.30 — Кўрсатувлар программаси. 18.35 — Рус тилида телевизион янгиликлари. **Узбек тилида:** 18.45 — Ленинча меҳнат вахтасида. 19.05 — Қори Ёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси оркестри ва солистларининг концерти. 19.45 — Телеянгиликлар. 19.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.30 — Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 18.35 — Болалар учун «Ёз хотиралари». **Рус тилида** 18.35 — Болалар учун. «Хатолар ороли» мультфильми. 19.20 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. Спорт янгиликлари. 20.00 — Пойтахтимиз меҳмонлари.

Узбек тилида. 22.00 — Иккинчи истеъдод (концерт). 22.40 — «Сўнгги раунд» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 — «Мен севган шаҳар» Илмий-оммабоп фильм. Рус тилида 20.35 — «Сатира ойнаси». Катталар учун қўғирчоқ фильм. 20.45 — «Москва юлдузлари». Санъат усталари концерти.

18 сентябрь, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари қўғирчоқ театрларининг фестивали. «Ой глобуси». Фрунзе қўғирчоқ театрининг спектакли. 18.30 — Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 — Телеянгиликлар. 18.50 — Болалар учун. «Лайлак» мультфильми. 19.00 — Музикали телефильм.

Узбек тилида: 19.25 — Телеянгиликлар. 19.40 — Суҳбат. 19.55 — «Жасурлик учун крест». Бадиий фильм (рус тилида). 21.25 — Кўрсатувлар программаси. 21.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 21.30 — «Узоқ йўллар чорлайди (телефильм). 22.00 — «Ажал чангалида» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 — «Инсонга бағишланган ҳаёт (ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 20.20 — Телеочерк 20.40 — Ҳақиқат яхши, бахт ундан яхши» (фильм-спектакль).

19 сентябрь, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари қўғирчоқ театрларининг фестивали. «Семурғ». Тошкент қўғирчоқ театрининг спектакли. 18.30 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида 18.35 — Ўсмирлар учун «Старшеклассник» программаси 19.15 — Телеянгиликлар. 19.30 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари қўғирчоқ театрлари фестивалининг қатнашчилари — студиямиз меҳмони. 20.10 — Музикали календарь. 20.50 — Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: 20.55 — Телеянгиликлар. 21.10 — Оламга саёҳат. 22.10 — Колхозчилар съезди олдидан. «Олтин водий» программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.10 — Ҳиндистон ёшлари — бугунги кунда. 18.30 — Болалар учун. «Чол ибн Хаттоб». Бадиий фильм. (Ўзбек тилида). 19.55 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 — «Ернинг устаси» (телефильм).

20 сентябрь, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатувлар программаси. 10.00 — Бирга рақсга тушамиз. 10.30 — «Салом болалар!» (бадиий фильм). 12.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.00 — Телеянгиликлар. 17.10 — Болалар учун. «Мушукча саргузашти». Кинофильм.

Узбек тилида 17.30 — Болалар учун «Қувноқ минутлар». 18.55 — Телеянгиликлар. 19.10 — Кўрсатувлар программаси. 19.15 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 19.15 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студентлик — олтин даврим». 20.15 — Телефильм. 20.30 — Спорт ҳафта ичида. 20.55 — «Дўстлик чаманзори». Доғистон куйлари. 21.35 — «Автомобилдан сақланинг!» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Душанба телестудиясининг кўрсатувлари.**

21 сентябрь, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатувлар программаси. 10.00 — Гимнастика ҳамма учун. 10.20 — «Цирк майдонида». Цирк томошалари (рус тилида). 10.55 — Болалар учун телевизион театр. «Серган бола». 11.30 — «Шчорс». Бадиий фильм (рус тилида) 13.45 — «Ёш куч». Спорт программаси 16.55 — Кўрсатувлар программаси. 17.00 — «Ахборот» информацион программаси. (рус тилида). 17.30 — Ўрмон ходимлари кунига бағишланган эшиттириш. 18.00 — Ёш ижрочилар. Рауф Оллаберганов куйлайди. 18.30 — «Ахборат» информацион программаси. 19.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. Миниатюралар телевизион театри. 19.40 — «Хотин-қизлар ҳақида этюд». Кинокомедия (рус тилида). 21.15 — «Куйлар йигирма ёшим». Концерт. 22.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўқув кўрсатишлари программаси. 11.00 — Немис тилидан биринчи машғулот. 11.30 — Инглиз тилидан 1-машғулот. 12.00 дан — **Москва кўрсатади. Тошкент кўрсатади.** 22.00 — «Солдатнинг отаси» Бадиий фильм (Ўзбек тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Фрунзе телестудиясининг кўрсатувлари.**

Томошалар. Эълонлар. Рекламалар.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт. 9.30 — Романслар. 10.10 — «Дугоналар» радиожурнали. 11.15 — «СССР Давлат рус хори концертида». 11.35 — Экран куйлари. 12.15 — Концерт (талабаларга мувофиқ). 13.30 — Концерт (бадиий ҳаваскорлар). 15.10 — «Правда» газетасининг обзори. 15.20 — Ўзбекистонда қирғиз адабиёти ва санъати декадаси. 16.10 — Эстрада концерти. 17.20 — Уйғур куйлари. 17.50 — «Қишлоқ янгиликлари». 18.00 — Концерт. 18.40 — Спорт. 19.20 — Қирғизистон санъат усталарининг концерти. 20.00 — «Ленинномa» программаси. 20.30 — Қўшиқлар. 21.00 — «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан». 21.10 — «Қишлоқ радиоклубида». 22.20 — Концерт. 23.10 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **«Орзу» программаси** (ўсмирлар учун). 10.40 — **Цирк томошалари.** 11.20 — **Соғлом танда — соғ ақл** («Ёшлик» студияси).

12.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатишлар программаси.** 17.00 — **Телеянгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — **«Бойчечак»** программаси (болалар учун). 17.40 — **Жасур тойчоқ** (болалар учун телефильм). 18.00 — **Эстрада шинавандалари учун.** 18.50 — **Телеянгиликлар.** 19.05 — **«Ўзбекистон чорвадори» программаси.** 19.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Михаил Фрунзе ҳақида ҳикоялар** (кинофильм). 20.20 — **Реклама.** 20.30 — **Ўзбекистонда қирғиз адабиёти ва санъати декадаси.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — **Ўзбекистонда қирғиз адабиёти ва санъати декадаси** — 13/IX да **Манас.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/IX да **Аяжонларим,** 14/IX да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/IX да **Ажаб савдолар.** 14/IX да **Фарғона тонг отгунча. ТЕЗ КУНДА Кумуш тўй.** Спектакллар кишки бинода кеч соат 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Венгер ва Совет цирки артистларининг гастроллари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Тирик мурда — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 ярим ва кеч 8 яримда). «СПУТНИК» (кундуз 2, 3, кеч 8 ва 9 да). «МОСКВА» (кундуз 3 ва кеч 9 да). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 9 да).

Хотинимнинг номуси — НАВОИЙ номли. «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 1 ярим ва кеч 6 яримда). «СПУТНИК» (кундуз 12, 1, 5, кеч 6 ва 7 да).

Шантеклер маликаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 4-20 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ярим ва 10 да бошланади)

Тирик мурда (1 ва 2-серия)— «ФЕСТИВАЛЬ».

Хотинимнинг номуси — «ХИВА».

Ҳаводаги саргузаштлар — ТЕЛЬМАН номли.

«УЗГЛАВЭЛЕКТРОСНАБСБЫТ»

ҳамма муассаса, ташкилот, корхоналарга маълум қилади, йиллик инвентаризация ўтказилиши муносабати билан

1 ДАН 15 ОКТЯБРГАЧА

«Узглавэлектроснабсбыт»нинг Республика базаси кабель, электрорадиотехника асбоблари ва маҳсулотлари ҳамда йирик габаритли электротехник ускуналар беришни

ТУХТАТАДИ

«Узглавэлектроснабсбыт» Тошкент шаҳар ва Тошкент областида жойлашган ҳамма муассаса, ташкилот, корхоналардан сентябрь ойи ичида нўрсатилган базадан наряланган маҳсулотларни олишларини сўрайди.

УЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ
1970 йил учун
қуйидаги мутахассисликлар бўйича
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент область, Оржоникидзе район, «Красный водопад» п/б) — биологик химия, ўсимликшунослик, қишлоқ хўжалик чорваларини кўпайтириш, шахсий зоотехния.

Р. Р. ШРЕДЕР НОМЛИ БОҒДОРЧИЛИК, УЗУМЧИЛИК ВА ВИНОЧИЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент область, 16-п/б, телефон 28-09-20) — консервалаштириш технологияси, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришларини механизациялаштириш, мевачилик, узумчилик, субтропик ўсимликлар, ўсимликлар ҳимояси.

УРТА ОСИЁ ИПАКЧИЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент область, Калинин район, Жарариқ п/б, телефон 4-52-38 — ўсимликшунослик, тутчилик, шахсий зоотехния (ипакчилик).

ВЕТЕРИНАРИЯ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Самарқанд область Тойлоқ қишлоғи) — радиобиология, вирусология, биологик химия, паразитология, ветеринар физиология, ветеринар микробиология, токсикология билан фармокология, ветеринар санитария, зоогигиена.

УЗБЕК ШОЛИКОРЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент область, Ўрта Чирчиқ район, Авангард посёлкаси)— ўсимликлар физиологияси, донли ўсимликлар технологияси, мелиорация ва суғориладиган ерлар деҳқончилиги, ўсимликшунослик, ўсимликлар ҳимояси.

САБЗАВОТ — ПОЛИЗ УСИМЛИКЛАРИ ВА КАРТОШКА ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент область, Калинин район, Қазахкенсой п/б) — энтомология, ўсимликлар физиологияси, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришларини механизациялаштириш, агрохимия, селекция ва уруғчилик, сабзавотчилик, ўсимликлар ҳимояси.

УРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ЭКОНОМИКАСИ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 28-уй, телефон 33-31-30) — экономика, халқ хўжалигини ташкил қилиш ва планлаштириш.

ТУПРОҚШУНОСЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 1-уй, телефон 33-83-48) — тупроқшунослик, тупроқ географияси.

ЛАЛМИ ЕРЛАР ДЕҲҚОНЧИЛИГИ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (Самарқанд область, Ғаллаорол район, Ғаллаорол п/б) — селекция ва уруғчилик, ўсимликшунослик

Кундузги аспирантурага 35 ёшдан катта бўлмаган, сиртқи аспирантурага 45 ёшдан катта бўлмаган, тўлиқ олий маълумотли, илмий-текшириш ишларида ўз қобилиятларини кўрсата билган ва танланган мутахассислик бўйича камида икки йиллик ишлаб чиқариш стажига эга бўлган кишилар қабул қилинади.

Аспирантурага кирувчилар олий ўқув юртлари программалари асосида имтиҳон топширадилар: махсус фан, КПСС тарихи ва чет тилларидан бири бўйича.

Киришда қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши керак: аспирантурага қабул қилиш тўғрисида илмий-текшириш институти бошлиғи номига ариза, олий ўқув юртини тамомлаганлиги ҳақидаги дипломнинг нотариус томонидан тасдиқланган нусхаси, синов ведомостидан кўчирма, иккита фотосурат (6х9 см.) билан кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси, сўнгги иш жойидан характеристика, таржимаи ҳоли, меҳнат дафтарчасининг иш жойидан тасдиқланган нусхаси, соғлиғи тўғрисида справка (286-форма), эълон қилинган илмий ишлар рўйхати, илмий-техника ҳисоботлари, яратилган янгилик ҳақида маълумот, тажриба-конструкторлик ишлари ва уларга берилган баҳолар.

Эълон қилинган ишлари бўлмаган кишилар мутахассислиги бўйича танлаган темасида доклад (реферат) топширадилар.

Кириш имтиҳонларини топширишга қўйилган кишиларга маоши сақлаб қолинган ҳолда 30 календарь куни отпуска берилади (имтиҳонга тайёрланиш ва топшириш учун).

Отпускага қўшимча қилиб олий ўқув юрти ва илмий-текшириш институти жойлашган ергача ва орқага қайтиш учун йўлга кетган вақтга маошлари сақланиб қолинмаган ҳолда отпуска берилади.

Ҳужжатлар 1970 йил 1 январгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1970 йил 1 январдан 1 февралгача.

Аспирантурага кириш масалалари билан керакли институтларга ва қуйидаги адрес бўйича Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги аспирантура бўлимининг Фанлар бошқармасига мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 4-уй, 4-қават, 423-хона, аспирантура бўлими. Телефон 33-86-14, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коммутатор телефонлари: 44-26-52, 44-26-62, 44-39-11 қўшимча 2-19.

СССР Министрлар Совети қошидаги матбуот комитети «ГИПРОНИИПОЛИГРАФ» ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ДАВЛАТ ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИНИНГ ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

илмий бўлимлар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлим бошлиқлари кондицион ҳаво, иссиқ иқлим шароитидаги полиграфия саноатида иситиш ва вентиляция.

лаборатория бошлиқлари: кондицион ҳаво (2 ўрин), теплофизик ўлчов ва саноат вентиляцияси (2);

лаборатория кичик илмий ходимлари: кондицион ҳаво (2), теплофизик ўлчов ва саноат вентиляцияси (2).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Конкурсда илмий даражага ёки кўрсатилган ихтисослар бўйича кўп йиллик иш стажига эга бўлган кишилар қатнашиши мумкин.

Ҳужжатлар Тошкент шаҳар, 47, Ленинград кўчаси, 15-уйга юборилади.

«УЗМОСТСТРОЙ» РЕСПУБЛИКА ТРЕСТИГА

қурувчи-инженерлар, агент-экспедитор (Тошкент шаҳрида ишлаш учун); қуйидаги мутахассисликлар бўйича **қурувчи-инженерлар: кўприк ва тоннел, автомобиль йўллари** (катта инженер лавозимига), **ишлаб чиқарувчилар ва катта ишлаб чиқарувчилар** (Самарқанд, Термиз, Нукус, Андижон, Наманган, Урганч, Китоб шаҳарларида ишлаш учун)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Фрунзе кўчаси, 27-уй, 3-қават, кадрлар бўлими. Телефонлар: 33-90-29, 33-07-03.

ТОШКЕНТ ИПАК ЙИГИРУВ ФАБРИКАСИГА

автоматчи, зарядчи, пиллани буғлантирувчи ва ишчилар.

КЕРАК

Фабрика қошида юқорида кўрсатилган касбларга ўргатиш учун қисқа муддатли ўқишлар ташкил қилинган.

Чилонзор районида, Иссиқ сув ва Ҳасанбойда яшовчилар ишга ва ишдан фабрика автобусида қатнайдилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Қорасарой кўчаси, 314-уй (7-троллейбус, 42, 43, 77-автобусларнинг «Ипак йигирув фабрикаси» бекати). Телефон 44-09-65.

РЕСПУБЛИКА БИЛИМ УЙИДА

(Киров кўчаси, 24-уй)

14 сентябрь кеч соат 7 яримда

ИЖОДИЙ ҲИСОБОТ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист **Муҳаббат ШАМАЕВА** ва Радио телевидение солисти **Илёс МАЛЛАЕВлар** куйлайди.

Кечада Ўзбекистон халқ артисти **Қундуз МИРКАРИМОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА, Клара ДУСМУҲАМЕДОВА, Зокиржон СУЛТОНОВ, Шукур АЛИМҚУЛОВ, Толибжон ТУРАЕВлар** қатнашади.

Кечани шоир **Ёнғин МИРЗО** олиб боради.

«Узсельстройдеталь» трести коллективи трест бошқарувчисининг ўринбосари, КПСС аъзоси

Раҳим Ниёзович ШАРИПОВнинг

вафот этганлигини билдиради ва марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337604. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро 43—141, Қарши 38—42, Наманган 21—88, Нукус — 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 214. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 03310.